

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 2000 korona
Előfizetési ár egy hóra 35,000 K

A Népszövetség próbaköve

A Népszövetség 36 órával ezelőtt — mikor e sorokat írjuk — megtiltotta a görögöknek és a bulgároknak is, hogy egymás ellen hadműveleteket folytassanak. A bulgároknak ez a tiltakozás akkor még legalább teljesen felesleges volt, mert „hadműveletük” annyiból állott mindössze, hogy kis osztagaikat — amit az antant inkább belső közbiztonsági viszonyok miatt engedett meg, mint katonai alakulatot fenttartani — „visszavonták”. Ha a görögök nem támadtak volna ágyuval, géppuskával s hadosztálynyi erővel, a bulgároknak nem kellett volna visszavonulni s akkor még ez a „hadműveletük” is feleslegessé vált volna.

Ellenben most 36 óra után a görögök, dacára a szövetségi parancsnak minősíthető tiltakozásnak, tovább ágyuznak, rohamoznak. A bulgárok pedig — megfelelő ellentállás kifejtése nélkül — igyekeznek legalább az emberi életet megmenteni s hátrább vonulnak.

Ez a helyzet!

Mi pedig, akik éppen olyan védtelenül állunk egy a görögökhöz hasonló rablótámadás ellen, — mint a bulgárok, lélekzetvisszafojtva várjuk a további eseményeket.

Szörnyen kíváncsiak vagyunk ugyanis, hogy vajjon lesz-e valami foganatja a népszövetségi tiltakozásnak.

Mert mikor a Népszövetségnek — mint a világ nemzetei legfőbb bíróságának — olyan hatalmasnak kellene lennie, hogy beleegyezése nélkül az országhatárokon egyetlen puskának sem szabadna eldördülni; azt kell sajnos tapasztalunk, hogy a görögök a tiltakozó jegyzéket kutyába sem veszik, — a bulgárok segítő békés beavatkozást kérő táviratainak pedig nem tudnak érvényt szerezni.

Most fog elválni, hogy milyen erkölcsi s ha kell fegyveres beavatkozási ereje van annak a nemzetközi alakulatnak, amely nemzetek sorsa intézését vállalta magára az emberi jogok és igazságok védelmének hangoztatása mellett.

És most fogja bizonyítani a Népszövetség, hogy vajjon csakugyan első diplomáciai testülete a művelt nemzetek összességének, vagy pedig csak — fából vaskarika.

A bolgár-görög konfliktus a Népszövetség próbaköve lesz, ha most nem tudja a támadó kezéből a maga hatalmával a fegyvert kiűzni, akkor a magyarság sem várhat sokat tőle és a legújabb konfliktusból marad egy nagy tanulság számunkra: az, hogy csak a magunk erejében bízhatunk.

A Népszövetség tilalma ellenére folytatják a görögök az ellenségeskedést

Ujabb görög csapatok nyomulnak előre — A Népszövetség hétfőn dönt

Szófia, október 24. (Bolgár távirati iroda): A görög csapatok ma délelőtt 10 óráig folytatták a tüzelést. 10 óra tájban 150 srappel robbant szét, annak ellenére, hogy a két kormány felszólítást kapott, hogy az ellenségeskedést szüntessék be. A bolgár kormány tiltakozással fordult a hatalmakhoz és a népszövetség titkárságához.

Szófia, október 24. Délután 3 óra felé, amikor a görögök előretolt vonalán aránylagos nyugalom uralkodott, a görög csapatok több helyütt kitűzték a fehér zászlót, nyilván a visszavonulás jeléül. Röviddel utóbb a görögök újból megkezdték a tüzelést a front egész terjedelmében. A bolgár tüzéség tartózkodott a tüzelés viszonzásából.

Szófia, október 24. Ma délig a görögök még nem szüntették be az ellenségeskedést. Pipernica helyiségre körülbelül 150 ágyúvedék hullott.

Szófia, október 24. (Bolgár Távirati iroda): Az elmúlt éjszaka két görög század előrenyomult Petrics irányában. A megszállott falvakban a görög csapatok több házat felgyújtottak. 9 óra tájban a görögök némileg visszahúzódtak. A tüzéség továbbra sem hallgatott el a görögök részén. A betörés óta a bolgár különítmények egyetlen ágyút sem vittek harcra.

Szófia, okt. 24. A határról visszavonult bolgár katonák előadása szerint a görög katonák feldúlták a balkánhátsó alatt esetett bolgár katonák és tiszték sírját, akik a Bellicia-hegyen voltak eltemetve.

Belgrád, október 24. (MTI). Georgiev itteni bolgár ügyvivő tegnap felkereste Markovicot a külügyminiszter helyettesét, aki előtt kifejtette a bolgár-görög-konfliktusra vonatkozólag Bulgária álláspontját. Hangsúlyozta, hogy az eseményeket görög részről idézték fel és a bolgár kormány több ízben indítványozta a görögöknek a közös vizsgálóbizottság felállítását, azonban mindéddig nem kapott választ. Itt remélik, hogy a határincidens ügyét vagy a vizsgálóbizottság felállításával, vagy a népszövetség intervenciója útján simán el fogják intézni.

Belgrád, okt. 24. A jugoszláv kormány a bolgár-görög határincidensre vonatkozóan a népszövetségi tanácstól autentikus információt kért.

politikai körökben biznak abban, hogy a népszövetségi tanács tekintélye elfogja háritani az események háborus irányba való fejlődését.

Athén, okt. 24. (Havas.) Görögország elfogadta Briand meghívását és a párisi görög követet biztatta meg, hogy a nemzetek szövetségének tanácsa előtt Görögországot képviselje.

Páris, okt. 24. A nemzetek szövetségének tanácsa hétfőn délután 5

órákor a külügyminisztérium helyiségeiben Briand elnöklésével összeül. Arra számítanak, hogy a tárgyalások nem fognak elhúzódni, hanem legfőbb 2 napon belül véget érnek.

A SZERBEK A MAGYAR HATÁRON GYAKORLATOZNAK

Ujvidékről jelentik: A szerb dunai flottila 4 egysége a magyar-jugoszláv határon „hadgyakorlatra” indult.

Szekszárdon nagy tüzkatasztrófa pusztított

Leégett a híres szekszárdi katolikus templom — A környező városok és falvak tűzoltósága ioküzálta a tüzet

Szekszárd, október 24. Ma délelőtt fél 11 órákor kigyuladt a belvárosban levő római katolikus templom tornya. A tüzet elsőnek a városházán szolgálatot teljesítő rendőrök vették észre, akik azonnal a helyszínre siettek és iparkodtak feljutni a toronyba, hogy a harangok félreverésével jelt adjanak.

A harangokhoz azonban már nem tudtak hozzáférni, mert akkor már a tűz átterjedt a toronynak lépcsőzetére. Erre megszóllatták a város területén levő gyárak vészkiáltóit s azok segítségével adtak riadójelet a tűzoltóságoknak és a hatóságoknak.

Háromnegyed 11 óra tájban a tűzoltóság összegyűlt a torony körül, a mikor azonban a tolólétrákat kibontották a helyszínen, kiderült, hogy azok nem érnek fel a templom tetéjéig, még kevésbé a toronyig, úgy, hogy a kivonult tűzoltóság tehetetlenül volt kénytelen nézni, miként válik a torony teteje a tűz martalékává.

Közben elégett a torony faváza, — mire a torony vassisaka óriási robajjal lezuhant a templom előtti teregre, ahol akkor már a csendőrök vontak rondont, úgy, hogy emberéletben nem esett kár.

Csakhamar átterjedt a tűz a templom tetőzetére is, de a tűzoltóság a létrák rövidsége miatt még ekkor se tudott beavatkozni. A mintegy 50—60 méter hosszú templom tetőzete egész hosszában lángokban állott és a lángok több méter magasságban csaptak fel.

Borzalmas látványt nyújtott a tűz. Fél 3 óra tájban leégett a tetőszerkezet faalkatrésze is, mire a templom tetőzete is beomlott és rázuhant a templom boltozatára. A kőboltozatnak azonban nem történt baja és remélhető, ez végleg megakadályozza a tűznek a templom belsejébe való átharapódzását.

Ebben a pillanatban a templom boltozatát a tetőzet izzó és füstölő zsinórjai borítják. A tűz okára vonatkozólag eleinte az a gyanú merült fel, hogy a templomban nemrégiben bevezetett villanyvilágítás vezetékének rövidzárlata okozta a tüzet a vizsgálat azonban csakhamar megállapította, hogy ez a gyanú alaptalan, mert a vezeték összes ólomhíto sítekai sértetlenek. Valószínű, hogy a tüzet a harangozó gyermekek viházelése okozta, akik fent a toronyban égő cigarettavégeket dobáltak el, amittől a toronyban összegyűlt szemét tüzet fogott.

Szekszárd, október 24. A szekszárdi kigyult templom égése szűnőfélben van. A toronynak felső része bedől és a tetőzet leégett. A tűz azonban nem tett kárt a templom boltozatában, amely teljesen ép maradt. — A templom felszerelési tárgyait is idejében kimentették, úgy, hogy ezekben sem esett kár. Tolna vármegye nagyobb községeinek kivonult tűzoltósága megfeszített munkával lokalizálta a tüzet, úgy, hogy a Pécsről kiküldött DGT tűzoltóságát már Bonyhádról visszarendelték. Emberéletben nem esett kár.

Lapunk mai száma 16 oldal. Ára 2000 korona.

Nagyszabású akció, társadalmi gyűjtés a Dóczy-intézet nagyarányú kibővítéséért

Öt milliórd költéssel ki kell bővíteni az intézetet — A tegnapi értekezlet határozatai

A ref. egyház vezető férfiai már hatvan milliót adtak össze

Az ország egyik legnagyobb leánynevelő-intézetének, a debreceni ref. leánynevelő-intézetnek fenntartótestülete tegnap délutánra értekezletre hívta össze a ref. egyház és a város vezető embereit, — hogy a százéves dicső multra visszatekintő iskola fejlődési lehetőségéről tanácskozzon és a már halaszt hatatlan építkezéseket elhatározza. A Dóczy-intézet dísztermében fél 5 órakor kezdődött az ünnepélyes értekezlet, amelyen Debrecen előkelő református társadalmának színe-java megjelent.

A Dóczy-intézet kapujában cserkész-leányok álltak díszőrséget és a vendégeket cserkész-leányok kalauzolták át az udvaron a hátsó hatalmas udvarra, ahol nem mindennapi látvány tárult a nézők elé. *A másfélezer diákleánynak jelenléte — mindennél hangosabban kiáltása mindennél hangosabban követelte az intézet fejlesztését, falainak bővítését.*

A sok előkelő debreceni hölgy és férfi között megjelent Szappanos Lajos csikágói gyáros is, aki úgy a debreceni Kollegium felügyelője, mint az amerikai magyarok érdekében rendkívül sokat tett. — Az értekezletet Dr. Baltazar Dezső püspök nyitotta meg a következő hatalmas beszéddel:

BALTAZAR PÜSPÖK BESZÉDE.

Mindenki tisztában lehet azzal, hogy nem kicsi jelentőségű és közönséges fontosságú az az ügy, amelynek érdekében ezt a díszes társaságot egybehívtuk. Nagyjelentőségű és rendkívül fontos. Jelentőségét és fontosságát az általános nőkérdés nagy vonalaiból kell lemérnünk. *Egyik legfontosabb kérdése volt ez mindig a világnak.* Ha a férfi felsőbbég fölényesen elhanyagolta vagy a nőabszolútság formájában oldotta meg, félszárnyúvá tette a társadalmat, amely aztán a szerzett műveltség közepes magasságából is vissza esett és estében a legnagyobb birodalmak állami erejét is magával rántotta az oldott kéveként szétszórattatásig.

Amint a nő ad életet a gyermeknek, hogy az új élet kialakulására is neki van döntő befolyása. Ha a kialakító kéz gyenge és avatatlan, akkor fogyatékos testi, lelki és erkölcsi erejű egyéniségek váltják egymást a társadalom összetételében és lesz a társadalom gyöngye alkat-részek gyöngye összesége.

Ez a sors vár a magyar kálvinista társadalomra s az egyházra is, ha az általános nőkérdés legfontosabb részét, a nőnevelés kérdését elhanyagolja. Ha megfelelő intézetek hiányában a működés magasabb foka után való olthatatlan szomjúság tőlünk idegen vagy épen velünk ellenséges szellemű intézetek kötelékébe kapcsolódik, akkor lassanként elhalványodik, elerőtlenül, elsorvad, elhal a mi szellemünk a társadalomban s az egész egyháznak az enyészeti sírja felé indul meg az útja.

Ez a szellem a magyar keresztény kálvinista szellem csodálatosan nagy magyar asszonyok történelmi példájában tündöklök előttünk. Példájuk fényes napja századokon át a magyar nők millióinak egyszerű, nemes, erős hitű és tiszta erkölcsi seregét állította egyházunk és Istenországunk szolgálatába. Hol van most ilyen sereg? A szélső sorai elesapódnak idegen istenek ol tárai felé s a közepén alig egynéhányan tartják a zászlót, s a kezük

lassanként aláhanyatlak az általános érzéketlenség, közöny és hűtlenség láttán.

Ezen változtatni kell és pedig férfiaknak és nőknek együttesen, mint ahogy egy a célunk, vágyunk és törekvésünk: újra öntudatos s erőssé tenni a kálvinista társadalmat a tiszta evangélium és a magyar nemzeti eszme ügyének szolgálatában. A magyar kálvinizmus és benne Debrecen a múlt század folyamán vezettek a nőnevelés kérdésében. Elődeink sok nagy áldozatra tartották ezt az ügyet érdemesnek. Remélem, hogy mindnyájan méltók akarunk maradni elődeinkhez és nincs romlott kedvünk a külső sötétség táborába szegődni. Ha így áll a dolog, akkor cselekedni és áldozni kell, mert cselekedni nélkül hazug az akarat és áldozat nélkül minden beszéd csak hivalkodás.

Kiváló tanárok hatalmas törzskara, ártatlan leánykák szép nagy serege szorongva várják tőlünk a mostani nyomorúságos helyzetből megváltó cselekedetek és áldozatok sorát. Várják, hogy megadjuk a lehetőségét munkájuk eredményességének, szárnyaik kibontásának, ami ma a hely és eszközök elégtelensége folytán nem lehet.

Elődeink példája, a jelen nemzedék szükségese s a jövőndő nagy feladatai: mind mind halmozzák a felelősséget a lelkiünkön. A felelősséget elhárítani hűtlenség, vállalni hűség. Kérem mindnyájukat, hogy a hűség fényes bélyegével eljegyzettek táborában legyünk.

KONCZ AURELNÉ AZ INTÉZET ZSUFOLTSÁGARÓL.

A nagyhatású beszéd után üdvözölte a megjelenteket és jegyzőül felkérte Kótay Klára leánygimnáziumi tanárnőt.

Ezután Koncz Aurélné tartott nagyszabású beszédet. Történelmi visszapillantást vetett a 100 éves iskola fejlődésére. Rámutatott aztán a fokozatosan előállott tulzsfaltságnak higiéniai s paedagogiai szempontból való szomorú következményeire. 24 teremben 35 osztály szorong. *A termék a nap minden órájában el vannak foglalva.* A polgári iskola délelőtti és délutáni csoportokban tanít. *Az elemi iskolák csak délután jutnak tantermekhez.* Tornaterem csak egy van. Rajz- és kézimunka-terem egy sines. *Szomorú képet nyújtanak a könyvtárak is, amelyek megfelelő elhelyezés hiányában a fejlődés lehetőségétől el vannak zárva.* *A szűk folyosók, az udvarok tulzsfaltak.* emiatt a felügyelő tanár erejének teljes megfeszítésével tudja a kívánt fegyelmet fenntartani.

Lelkes beszédét ezekkel az egyszerű, de nemesre vetű és páratlan áldozatkészre valló szavakkal fejezte be: „Szíven minden érzése benne van 33 év óta ebben az épületben, mint Kőműves Kelemenné vére Déva várában, ezzel folyton áldozom, amíg élek, emellé öt millió koronát teszek le egy néhány alapvető tégladarabra s remélem, hogy a szívbeli áldozat kövein hamarabb felépül a magyar hitűség vára!

ÖT MILLIÁRD KELL.

A zajos tanással és éljenzéssel megadott beszéd után Szele György református lelkész emelkedett színpadra és ismertette azt a célt, melyért úgy a református egyháznak mint a társadalomnak dolgoznunk kell. *Az intézet kibővítésére öt mil-*

liárd koronára van szükség. Az egyház presbiteriumának ki kell mondania az építkezés végrehajtásának szükségességét és a költségek előteremtésére akciót kell indíttson. A költségeknek *legalább egy kis részét a társadalom kell hogy összedj.*

Az építkezési költségeket Debrecen város református társadalmának áldozatkészességéből megszervezett gyűjtés által kívánják előteremteni.

A debreceni református egyház eddig még csak egyetlen egyszer vette igénybe ilyen módon a társadalom áldozatkészességét, amikor a Kossuth-utcai templomot kellett felépíteni.

Szeretnék olyan sebet ejteni minden ember szívében — fejezte be beszédét Szele György — hogy az csak az áldozatkész tudja begyógyítani. Az én lelkemben is ég ilyen seb. *Minden vagyon nélküli szegénységéből öt millió koronát ajánlok fel, amelyet öt hónapon keresztül fogok befizetni.*

HATÁROZATI JAVASLAT.

Ezután Juhász Nagy Sándor határozati javaslatot olvasott fel, amely kimondja, hogy a Dóczy-intézetben:

1. *Elődázhatatlannul szükségessé vált a polgári leányiskolának kitélepitése;*

2. *a bentmaradó iskolák részére pedig szak-előadótermeknek és tovább fejlődhetőségükhez nélkülözhetetlen újabb helyiségeknek építése.*

Értekezletünk tehát feltett kérésünknek, a jövőndő számára református magyar nőket nevelő intézetünknek felkarolása és megmentése végett kérés szóval fordult:

I. *Egyházunk presbiteriumához, hogy már meghozott nagyszabású és nagyértékű elvi határozatait minden rendelkezésre álló eszközzel mielőbb valóságossá változtatni méltóztassék;*

II. *városunk tanácsához és közgyűléséhez, hogy iskoláinkat továbbra is és még fokozottabb mér-*

tékben kegyes támogatásukban részesítsék, különös tekintettel a város által eddig még egyáltalán nem segélyezett polgári leányiskolára is — melynek fenntartása legelsősorandú közönségi feladat;

III. *a tiszántúli ref. egyházkerület előjáróhoz és közgyűléséhez, hogy segítse főleg a tanítónőképzet-intézetet, mely az egész egyházkerület számára nevel tanítókat — mint egyetlen ilyen intézet; — és végül*

IV. *Debrecen város és az egyházkerület egész közönségéhez, hogy magánosok és társaságok, leányiskoláinkat szeretetteljűleg vegyék körül és bőkezű adományaikkal támogassák.*

Utána rövid beszédet mondott, amelyt így fejezett be:

— *Püspökünk ragadta kezébe a tárogatót, hogy felharsongza a hallgató lelkiismereteket.*

BALTAZAR PÜSPÖK

TIZ MILLIÓT AJANLOTT FEL.

Dr. Baltazar Dezső püspök felhívására — miután a határozati javaslatot senki sem kívánt hozzáadni — közfelkiáltással elfogadták a határozati javaslatot, melyhez Baltazar püspök a következőket fűzte:

— *En voltam az első, aki kijelenttem, hogy a szó magában beszéd, hivalkodás, cselekedetek és áldozatok nélkül. Amikor ezt mondtam, határozott akaratomban fekiúdt, — hogy én is hozzájárulok családommal együtt ennek az intézetnek fejlesztéséhez. Nem akartam ezzel itt előállni, mivel azonban ez intézetnek két kedves feje az igazgatótanács és az igazgatóság elnöke szám szerűleg kifejezték áldozatkészességüket, én is magán vagyonomból ajánlok fel építkezési segélyt. Ezért a jövő évi augusztus 31-iki határidővel tiz millió koronát ajánlok fel.*

Nyomban ezután Juhász Nagy Sándor is felállott és ugyancsak — *tizmillió koronát ajánlt meg az építkezésre.*

Hirtelenében hatvan millió koronát gyűjt össze az adakozók között. Egy magát megnevezni nem akaró hölgy tiz millió koronát adományozott. — *Ezzel megvetették az alapját a Dóczy-intézet fejlesztésének, amelyre vonatkozólag a gyűjtési akciót maga Dr. Baltazar Dezső püspök veszi kezébe, aki személyesen is közre fog működni a gyűjtésben.*

Az Ipartestület küldöttsége a pénzügyminiszternél

Mint néhány nappal ezelőtt közöltük, a múlt vasárnap délelőtt tartott iparos nagygyűlésen az iparosok egyhangulag elhatározták, hogy a könyvvizetés elrendelése ellen tiltakozásukat fejezik ki s a sérelem enyhítése iránt küldöttséget menesztnek a pénzügyminiszterhez, egyben akció támogatása céljából országos mozgalmat indítanak, miért is megkeresik az összes társtestületeket, — hogy hasonló nagygyűlést tartsanak s ott elfogadják határozati javaslatukat az illetékes helyre sürgősen juttassák el.

A nagygyűlést követőleg néhány nap múlva az Ipartestület küldöttsége fel is utazott. A pénzügyminiszter csütörtök délután fél 2-kor fogadta a küldöttséget, melyben Varjassy Imre ipartestületi elnök, Zelinger Ede és Krisch Károly vettek részt. Ott volt még Hegymegi Kiss Pál nemzetgyűlési képviselő is, aki a küldöttség elfogadását kieszközölte.

Az Ipartestület küldöttségének szónoka Varjassy Imre elnök volt, aki kifejtette a miniszter előtt, hogy a mai, igen nehéz gazdasági helyzetben az amugy is túlterhelt iparosokat újabb teherrel sújtni nem lehet,

olyannal, melynek a legjobb akarat mellett sem tehetnének eleget. Hangsúlyozta Varjassy Imre, hogy bár teljes tudatában van annak, hogy igen kívánatos volna a könyveket minden iparosnak vezetni, mert ezzel nagy szolgálatot tenné ugy magának, mint az állam érdekeinek is, — de sajnos, sem az iparosok anyagi helyzete, sem gyakorlati tudásuk ezt most lehetővé nem teszi, arra pedig képtelenek, hogy külön könyvelőt alkalmazzanak. Kérte, hogy a vonatkozó rendelet akként módosítsassék, hogy ne a 3, hanem a 10 segéd alkalmazással dolgozó iparos is mentessék fel a könyvvizetés kötelezettsége alul.

A pénzügyminiszter figyelemmel hallgatta meg az előadásokat s biztosította a küldöttséget arról, hogy nincs szándékában a kisiparosok tönkretételére, de kijelentette azt is, hogy e pillanatban határozott ígéret egyáltalában nem tehet. A maga részéről kilátásba helyezte, hogy az átadott határozati javaslatot megfontolás tárgyává teszi.

Kérte a minisztert Hegymegi Kiss Pál képviselő is, hogy az előadott kérelmet a legjobb akarral vegye pártfogásába.

A Kollégium kéri a Fűvészkert visszaállítását

A kollégiumi gazdasági tanács átirata a Déri-muzeum ügyében — Az egyház kéri a Fűvészkert ucai iskola épületét — A Kálvi téri lakók elhelyezéséről a város gondoskodik

Magoss György polgármester: Van remény a megegyezésre

A Déri-muzeum építkezése jóváhagyásának leírása után, mint annakidején megírtuk, összeült a muzeumépítkezési bizottság, amelynek ülésén Borsos József műszaki tanácsos ismét felvetette azt a tervet, hogy a muzeumot ne a Fűvészkert helyére, hanem a Kálvintérré építsék.

Ebből az ülésből kifolyólag a város október 10-én ártirt a Kollégiumhoz és a református egyházhoz, hogy tegyék lehetővé a Déri-muzeum épületének megfelelő környezetben, a Kálvin-téren való felépítését. A város közönsége egyhangúlag amellett nyilatkozott véleményét, hogy az építendő palota minden tekintetben megfelelőbb hely lenne a Nagytemplom és a Kollégium mellett, mint az eldugott Fűvészkert helyén.

A Kollégium gazdasági tanácsa október 22-én tartott ülésén folalkozott a város átiratával és kimondta, hogy a maga részéről szintén helyesli, hogy a Déri-muzeumot a Kálvin-téren építsék fel és ezt az eszmét szívesen támogatja. A gazdasági tanács azonban a város által felajánlott telekeserét nem tartja teljesen megfelelő ellenértéknek.

Kéri tehát a várostól, hogy a Fűvészkertet telepítse vissza Fűvészkert gyanánt. Ilyenformán a Kollégium a Kálvin-téri telkekért megkapná a Kishegyesi-uton levő faterlepet és a Tócsókerti Faiskoltól kiegészítő 715 négyszögöl területet. A gazdasági tanács nem kívánja a város közönségére nézve súlyos Kálvintéri-Bethlen-utca közötti utcamegnyitást, hanem azt óhajtja, hogy a Fűvészkert területét semmi körülmények között meg ne csonkítsák. A Kollégium nem kívánja megtartani a Kálvintéren levő házak anyagát sem, ha azokat lebontják, ellenben kikötné, hogy a Kálvintéren lakó dr. Erdöss József egyetemi tanár lakásáról a város feltétlenül gondoskodik.

A kérdés körül hosszas tanácskozás és vita folyt, amely után a gazdasági tanács a következő határozati javaslatot fogadta el, amelyet a presbitérium elé terjeszt.

Mondja ki a presbitérium, hogy tekintettel az egyház és a város közötti évszázados összeköttetésre, amelyet az egyház a zövében is a régi testvéries alapon óhajt fenntartani, a presbitérium hajlandó megköszöni azt a nagy áldozatot, hogy a város részére átengedi a Kálvintéri házastelkeket, amelyek pedig nemcsak nagyértéket képviselnek, hanem amelyekre az egyháznak a jövőben újabb intézményei számára nagy szüksége is lenne.

Az átengedés feltételei a következők:

A régi Fűvészkert területére a maga egészében a Kollégium tartathat igényt, cserében két telkéért, nemcsak azért, mert e terület a hagyományoknál fogva a Kollégiumot illeti és azt a Kollégium tudja legmegfelelőbben használni és arra a Kollégiumnak szüksége is van, hanem azért is, mert a Kollégium két nagyon értékes házastelkéért nem megfelelő ellenérték a Fűvészkert félreessé és eldugott, tehát aránylag nem nagyértékű területe.

Miért is az egyház a maga két telkéért kénytelen más megfelelő ellenértéket kérni, azonban olyat, amelynek megadása a városnak

legalább is olyan érdeke, mint az egyháznak.

Az egyház kapja cserében a maga két telkéért azt az egyemeletes felülépítmenyt, amely ugyan a város tulajdona, ámde az egyháznak ma is telekkönyvi tulajdonát képező Fűvészkert-utca 2. számú telkén épült fel. Az egyemeletes épületre a város saját költségére huzasson még egy emeletet és az egész épületet a Fűvészkert-utcai frontra építtesse ki.

Ez épületet a város engedje át az egyháznak a református polgári leányiskola számára. A polgári leányiskola elhelyezése azért éppen olyan érdeke az egyháznak, mint a városnak, mert az elemi népoktatás ma már szerves kiegészítő-részeül tekintendő, a polgári iskolai oktatás legelső sorban községi feladat. A város a virágzó református polgári leányiskola céljára eddig még soha semmiféle segítséget nem adott, pedig az intézetben már is több mint 500 leánytanuló jár, akik mindannyian helyi szülők gyermekei. Eként az iskola támogatóival a város a saját polgáraiak érdekeit szolgálja. A polgári leányiskola kitépítésével a régi Kossuth-utcai tulsufolt anyanyelvből nemcsak pedagógiai, hanem higiénikus szempontból is a legelőtöbb feladat.

Az egyház telekkönyvi tulajdonát képező telkeken álló épületnek átengedése és megfelelő kiépítése által a város nagy községi természetű feladatot oldana meg és még mindig nem adna olyan értéket az egyháznak, mint amelyet az egyház cserében adandó két nagyértékű telke képvisel.

A város egyben kötelezze magát arra is, hogy a Fűvészkert-utca 2. szám alatti jelenleg elhelyezett 6 elemi iskolai osztályt onnan kitelepítse, mire a Csapó-utcai iparos tanonciskolai építkezéssel kapcsolatban megfelelő megoldás kínálkozik. Az egyház kéri és kiköti, hogy a város, illetve Kollégium a polgári leányiskola számára megfelelő, mintegy három-négyszáz négyszögöl területet engedje át a volt Fűvészkerti területből, mivel különben a több mint 500 gyermeknek nem állna elég udvar és játszóhely rendelkezésére.

Ugy a Kollégium, mint az egyház átengedendő lakói elhelyezéséről a város legyen köteles gondoskodni.

Ilyen feltételek mellett a gazdasági tanács a debreceni református egyház gazdasági bizottságának állásponyját a Déri-muzeumnak a Kálvintéren történő felépítésére vonatkozólag támogatja.

A város állásponyjáról e feltételekkel szemben megkérdeztük dr. Magoss György polgármester véleményét, aki a következőket volt szíves mondani.

— Az egyház és a Kollégium által szabott feltételekben vannak nehézségek. Olyan kívánságokat támasztanak, amelyeket aligha lehet teljesíteni. Ennek ellenére nem látszik reménytelennek a helyzet. Bár

A törvényhozás segítő csapatai

(Parlamentari tudósítónktól.)

Budapest, okt. 29. Déli 12 óra, az ülés javában folyik. A képviselői bejáratnál autó után áll meg, lassacskán érkeznek a képviselők és a miniszterek. Szép fekete autó, a motor tetején a magyar címerrel érkezik. Fesztes tisztelgés, a söfför leugrik és nyitja az elegáns autó ajtaját: fürge ruganyossággal Bethlen miniszterelnök száll ki belőle titkára kíséretében, hogy résztvegyen a nemzetgyűlés ülésén.

Az ülésteremben folyik a tanácskozás, mely hol „unalmas” s ekkor végeznek tulajdonképp komoly, alkotó munkát, hol érdekes, viharos, s ekkor egész másról, sokszor nem is a parlamenthez illő témákról nem is esik, hanem zuhog a szóáradat.

Akármiről esik is szó a plenáris ülésen, minden elhangzott beszédet, közbeszólást a nemzetgyűlés egyik legfontosabb tisztviselőgárdája, a parlamentari gyorsiroda rögzíti meg és ad ki „Nemzetgyűlési Napló” címen.

Békében Magyarország 24 legkiválóbb gyorsírója állott a gyorsiroda rendelkezésére, pedig akkor kevesebbet ülésezett a Ház, kevesebb volt az anyag. Ma 18 gyorsíró dolgozik s közülök 6, mint revizor, 11, mint rendes gyorsíró küzd meg a szóáraddal a gyorsirodai főnök, Rajic Dusán vezetésével. Tíz percet ír az ülésen a gyorsíró, míg a revizor, aki az „áttett”, anyagot bírálja felül, három gyorsíró munkáját vizsgálja át. Magyarország tisztviselői között talán ők a legboldogabbak: nincs egy sor restanciájuk se, mert nem szabad egy percet sem várniok, azonnal le kell a „turnusukat” diktálni. Az ülés ideje alatt hábeli zaj tölti be a gyorsiroda hatalmas dolgozó szobaszobáját: egyszerre hat-hét írógép kattan, kopog, s a gyorsírók, mintha szónokolnának, oly hangon diktálnak. Közben Nácika, a turnuskönyv vezetője figyelmezteti a hangzavarban elképzelhető hangossággal a következő gyorsírót, „siessen mert le-késik!” Közben képviselők jönnek és kéri a pár perccel azelőtt elmondott beszédüket, hogy írásban is láthas-

az egyház részéről támasztott igények teljes egészükben nem teljesít hetők, mégis úgy látom, lehetséges a megegyezés. Mindenesetre remélem, hogy sikerülni fog az egyházi hatóságokkal a Déri-muzeumnak a Kálvintéren való felépítésére nézve egyezséget létrehozni.

A magunk részéről feltétlenül megvagyunk győződve róla, hogy a város közönségének ugyszólván egyhangú óhaja a város és egyház vezetősége részéről méltánylásra talál és pusztán anyagi érdekeken, vagy anyagi kérdéseken nem fog mulni, hogy ez a nagyjelentőségű és a város rendezése szempontjából rendkívül fontos épület: a Déri-muzeum méltó helyén, a Kálvintéren épüljön fel.

Az átiratot egyébként a városi tanács a hétfői ülésen tárgyalja. Minden bizonnyal úgy döntenek majd, hogy felveszik a tárgyalást az egyházzal.

Hogy fogalmat is alkothassunk magunknak arról, hogy milyen gyorsan kell tudni írnia egy parlamentari gyorsírónak, az összehasonlítás kedvéért felhozom, hogy míg pl. Baltazár püspök percenként 125–135 szótagnyi sebességgel beszél, s ez az egyházi beszéd átlagos sebessége, addig a parlamentari gyorsíró 350–420 szótag sebességgel kell, hogy tudjon írni, mert különben nem volna képes különösen a viharokat írni, amikor 8–10 képviselő tart „parallel-beszédeket.”

A háznapvi hivatal az összekötő a képviselők és a parlamentari irodák között és ez végzi a jegykiadás felőssétejelis munkáját is. Egyszerre tizen-huszan jönnek jegyért és a jegykiadás nagy felőssétejelis; mert nem szabad többet olyan esetnek előfordulni, mint amilyen a Kövér Ibrahim-féle volt, amikor Rakovszky Istvánt akarta meglőni.

Az ugynevezett „nagy iroda” feladata a javaslatok szövegének a le-tárgyalás után az eredeti szöveggel való összevetése — pepecselő, nehéz munka —, a következő ülés napirendjének sokszorosítása, a képviselők beadványainak elkészítése stb.

A Házelnök teendőinek előkészítését a kapott utasításoknak megfelelően az elnöki iroda végzi Palmer Kálmán elnöki tanácsos vezetésével, aki egyuttal az összes parlamentari hivatalok feje, irányítója. Össz. magas. jószágos arcu öreg ur, az összes tisztviselők és képviselők előtt szimpaticus, ami ilyen általánosságban manapság már ritkaság.

Több apró hivatal, így a pénztár, könyvelőség, műszaki osztály stb. mellett még a parlamentari könyvtár érdemes külön felemlíteni. Két év óta u. n. kötelespéldányokból egészül ki a hatalmas, ma több, mint 100.000 kötettel bíró könyvtár, s nagyon lehetne olyan könyvet említeni szépirodalmi könyvektől kezdve a legtudományosabb müig, amit itt meg nem találunk. Amikor a képviselő egy-egy beszédhez készül, különösen szakkérdések esetén, lemegy a könyvtárba és pár perc alatt öt-hat legjobb könyvet távoztathat, hogy igazán szakszerűen készülhessen, mert bizony nemcsak üres beszédből áll a képviselőség!

A parlamentari hivatalok teljes harmóniában működnek együtt és minden előfeltételeit megadják annak, hogy a törvényhozás tagjai minden nagyobb utánjárás nélkül teljesíthessék feladatukat, s egyben kötelességüket, a komoly törvényhozói munkát.

(Buda.)

Legfinomabb eredeti ostsee-hering, francia és olasz szardinia különlegességek, thonhal, pisztráng, oroszhal, csemege-sajtok, ihrázi teavaj

Csanak József K. Rt.

űszer és csemege kereskedésben

DEBRECEN, PIAC-UCCA 51. SZAM — TELEFON: 70.

Régi történetek

(1. Céhgyűlés)

Ökrös János uram, a kötélverő társulat céhmestere, a múlt század 60-as éveinek egyikében egy téli napon „táblát járatott”. A cég tulajdonát képező súlyos, hirdetésre használt réztábla lapjára erősített kis papírlapon öreges írással csak anynyi volt írva: „Tábla jár ma délután 3 órára, ügyes-bajos dolgok eligazítására”.

Az inasok által kézzel-kézre adva a kötélverő céhnek mind a huszonegy tagja megkapván az értesítést egy mesternek kivételével mindannyian megjelentek Ökrös uram Késes-utcai portáján.

Jellegetes s ódon külsejű, öreg, nádas ház volt a céhmester lakása. Ausztriából Debrecenbe szakadt német származású Maier nevezetű kötélverő építette a XVIII-ik században. A telek egész hosszában végig volt építve és hosszú, lecsüngő eresze alatt esős s meleg időben állandóan lehetett szólni és fogni. Egyszóval teljesen a kötélverő mester-ségnek megfelelően készült.

Amint említünk, a céhtagjai mind megjelentek a gyűlésen, egy mesternek kivételével. Ennek az egynek nagy oka volt az elmaradásra. Voltaképpen az 6 nemtelen cselekedete szolgáltatta az alkalmat a céggyűlés tartására.

A dolog summája a következő: Ős idők óta a kötélverők árusító helye, vagyis piaca Debrecen városában Nagy-Cegléd-utca volt. Még mai nap is ott van, vagyis most Kossuth-utcának nevezett téren árusítanak, számbelileg megfogynakozott kötélgártók.

Akkor is, mint most, minden keddi napon ott ütötték fel sátraikat és árulták a különféle kender és csepi gyártmányokat. A sátoraik alkateszeit, a rengőt és más egyebet nem hordták haza, mikor véget ért a vásár, hanem közösen béreltek egy pincét és ott tartották. Ugyanott tartottak egy ládát is, amibe beletették az olyan portékát, amit nem akartak hazavinni. Minden mester tudta, milyen kötelet hagyott ott és csak arra tartott számat. A ládát zár volt és annak kulcsát minden héten más-más mester kezelte. Emberemlékezett óta nem esett meg az, hogy valamelyiknek elveszett volna a tulajdona.

És mégis megtörtént. Egy magáról megfélekedett mester, gyalázatot hozott magára is, meg a céhre is: megdézsmálta a közös láda tartalmát, szóval lopott. Nyilvánvalóvá vált a dolog, nem lehetett tagadni, mert akkor éppen ő nála volt egy a pince, mint a társulának kulcsa, de maga is beismerte félig-meddig. Sürgősen kellett tehát intézkedni, hogy mi történjen azzal, aki a céhre szégyent hozott. Annyi bizonyos volt, hogy megtorlás nélkül nem lehet hagyni a bűnt, így kívánta a jórend, meg a becsület.

Tehát ez az ügy tette szükségessé a céggyűlés összehívását.

Ökrös uram erre az alkalomra kikapoltatott a nagyházból minden butort, hogy a céhtagjai kényelmesen elférjenek a nagy kihuzós asztal mellett. És hogy a tanácskozás unalmas ne legyen, jó nagy tál tepertős pogácsát és a tégláskerti szőlőnek terméséből tételt fel az asztalra.

A gyűlést megnyitván, nagy fontoskodással terjesztette elő az ügyet mely példátlanul állott a kötélverők krónikájában. Mint olvasott ember, idézett a Bibliából, Hármaskis tükörből, meg a Hübnerből. Beszédét azzal fejezte be, hogy a céhnek kötelessége olyan ítéletet statuálni, amelyik örök időkre emlékeztet legyen az utódoknak. Példát kell adni, mert a céhtekintély forog Kocsán.

A gyűlés általános helyesléssel szavazta Ökrös uram beszédét és az-

után tanácskozni kezdett. Igen ám, de a pogácsa jó sós lévén, a vinkó igen csuszott rá és sürjén járta a poharazás. Ez által a hangulat igen emelkedetté kezdett válni, ami főképpen abban nyilvánult meg, hogy valamennyien egyszerre beszéltek. Amint fogyott a bor, annál hevesebbek lettek a kedélyek, erős kifakadások hangzottak és képtelen indítványokkal állottak elő — mint a berugott emberek szokták.

A céhmester, aki, mint házigazda is szerepelt, jöpdáival járt elő az írásban. Ha nem ivott is, hirtelen haragvó, indulatos ember volt. Hát még ha fenekére nézett a kanesónak, csak egy nem tetsző szó kellett, menten oroszlánvá változott.

Most is így történt. Valamit indítványozott, amire az egyik pityókós céhtag azt találta mondani:

— Nem vagy igaz ember sógor, ha így beszélsz.

Na, nem kellett egyéb Ökrös uramnak. Hogy ő nem igaz ember? Hát akkor micsoda? Elkezdett kiabálni és botot ragadva, nagy hadonázást vitt véghez, annyira, hogy attól lehetett tartani, ha másba nem, de saját magába kárt okoz. — Bizony csak néhány józanabb céhtag közbelépése akadályozta meg az általános verekedést.

A gyűlés folytatásáról ezek után szó sem lehet, a céhtagjai illuminálva oszlottak széjjel. De még az uton kimondták Ökrös uramra a sentenciát, hogy ledegrédálják a céhmesterségről. Nem lett rá szükség, mert az önként leköszönt a hivataláról.

Hogy a tolvajjal mi történt, nem tudódott ki soha.

(Kövér Gyula.)

Interju az adóhivatal vezetőjével az adók behajtásának módjáról, a zálogolásokról

Kévs zálogolás végződik árveréssel, jelezte ki Balla Bertalan

Az utóbbi időben több oldalról sok panasz hangzott el, hogy az adóügyi hatóság túlzott energiával fogott hozzá az adók behajtásához és hogy egymásra történnek a zálogolások és végrehajtások. Eppen ezek a panaszok adtak nekünk impulzust arra, hogy felkeressük dr. Balla Bertalan tanácsnokot, a városi adóhivatal vezetőjét és tőle kérjünk információt arról, hogy hogyan állnak az adóbehajtási ügyek. Igaz-e, hogy tömeges végrehajtást rendeltek, illetőleg foganatosítottak és mi igaz azokból a hírekből, hogy az adózók egyáltalán nem fizetik meg az adóikat?

Balla Bertalan tanácsnok a következőkben volt szíves felvilágosítást megadni:

— A helyzet úgy áll, hogy a folyó évben kiadott rendelet tekintettel a nehéz gazdasági viszonyokra, a kereskedők, iparosok és gazdák nehéz anyagi helyzetére, méltányosságából bizonyos tekintetben további moratóriumot, haladékot adott arra, hogy augusztus 15-ig a kivetett köztartozások ne hajtassanak be, tehát árverés ne foganatosíttassék. Ez a rendelkezés azonban nem jelentette azt, hogy azok, akik képesek adóikat megfizetni, ebbeli kötelezettségüknek ne tegyenek eleget.

— Így aztán az lett az eredmény, hogy miután általánosan, — ország-szerte — nyomasztó a gazdasági hely-

zet, úgy a kereskedelem és ipar, mint a mezőgazdaság terén is, ennek következtében csak nagyon kevesen voltak abban a helyzetben, hogy az évnegyvedenként esedékes adótartozásokat befizethessék. Természetes, hogy a hátralékos adótartozások összege növekedett, mert hiszen a negyedévenként elmaradt tételek csak szaporodtak.

— Így történt aztán, hogy az augusztus 15-e után, amikor kormányrendelettel a pénzügyminiszter az iránt intézkedett, hogy behajtassanak a hátralékos köztartozásokat, az adóhivatalok az egész ország területén mindenütt megkezdtek a zálogolási eljárásokat, amelyeket újra foganatosítottak.

— Csak ennek tudható be, hogy most bizonyos tekintetben nagyobb hátralékok vannak kint, mint az elmúlt esztendőben voltak az adózók terhére.

— Az azonban természetes dolog, — már a korábbi években is mindig így volt, — hogy az őszi negyedben voltak esedékesek, illetőleg törtétek a nagyobb összegű adóbefizetések, mert hiszen a mezőgazda ekkor takarítja be a termését az iparos és a kereskedő ez időtájt jut nagyobb bevételhez, minék következtében nagyobb mértékben kell, hogy a köztartozások befizetése megtörténjen.

— Az is természetes, hogy a hátralékok az előző negyedekről fizetetlenül visszamaradt részletek a jelenlegi helyzetet súlyosabb teszik. Azonban úgy a pénzügyigazgatóság, mint annak a rendelkezéseit végrehajtó városi adóhivatal, amely a pénzügyigazgatóság felügyelete és felelőssége mellett végzi az adókezelési és behajtási teendőket, különös figyelemmel van és lesz is arra, hogy ezután az adóbehajtások minél kevesebb zaklatással járjanak a felek részére és az adófizetők lehetőleg olyan helyzetbe jussanak, hogy minden nagyobb zökkenő nélkül tehessenek eleget fizetési kötelezettségüknek.

— Ennek következtében a hátralékosoknál, ott, ahol az adókönd az ideiglenes fizetésképtelenség fennáll, a pénzügyigazgatóság az érvényben lévő törvényes jogszabályok mellett mindig módot és alkalmat nyújt az illetőknek arra, hogy akár fizetési halasztás, akár részletfizetés útján méltányos és indokolt esetben fizetési kötelezettségüknek rászerve a lehető legkönnyebben eleget tehesse-

nek. — Sem az adóhivatalnak, sem a pénzügyi hatóságnak nem célja, hogy az alanyokat indokolatlanul zaklassa, azonban arra a törvényes szabályok kényszerítettek a hivatal, hogy az adóbehajtást végezze.

— Mindezeknek a szabályoknak a rendelkezését kellő megértéssel és az adózók teherbíró képességének figyelembe vételével alkalmazzuk.

— Eddig nagyobb mértékű és általánosan tapasztalható panasz nem fordult elő.

— Természetes, hogy mindenkinek érdeke az, hogy anyagi viszonyaihoz és fizető erejéhez képest, számolva azzal, hogy az idők múlása folytán a kivetett adó évnegyvedről-évnegyvedre folyton esedékessé válnak, tehát mindenkinek érdeke, hogy a lehetőséghez képest eleget tegyen fizetési kötelezettségének.

— Az állami kölcsöntartozások is most kerültek behajtásra, mindenestre ez is növeli az adótartozásokat. Az adófizetések torlódása minden esztendő végén így volt. Az 1926-ra vonatkozó adóelőírások is elrendeltettek, ezeknek foganatosítását az adóhivatal közelesem megkezdte és teljes apparátussal lát hozzá, hogy ezek a munkák pontosan és az adott körülményeknek és helyi viszonyoknak megfelelően mégis a kellő határidőre foganatosíthatók legyenek.

— Ami a tömeges foglalásokat, helyesebben a végrehajtásról elterjedt híreket illeti, erre nézve kijelenthetem, hogy a foglalásoknak azért kellett megtörténni, mert a hátralékok nagyok és miután eddig moratórium volt, nem lehetett a behajtás iránt intézkedni, most pedig a törvény értelmében az esedékes köztartozásokat zálogolás útján kellett biztosítani. Az árverésekre vonatkozólag kijelenthetem, hogy igen kevés, komolyan számba sem jöhető zálogolás végződött árveréssel, nem is kellett a zálogolástól tovább menni, mert a legtöbb esetben az adófizetők tehetőségükhez képest igyekeztek eleget tenni kötelezettségüknek. Magától értetődik, hogy sem az államnak, sem az adóhivatalnak nem célja, hogy egyszerre ránehezdedjék az adózókra, annál is inkább, mert minden remény meg van arra, hogy amint megtörténnek a foglalások, tartozását mindenki befizeti.

— Az köztudomású, hogy ma nehéz viszonyok között él, mindenki, úgy az iparos, mint a kereskedő és mezőgazda és mindenvonalon érzik a tőkehiányt és a pénzhányt.

Könyvelését elintézi
Könyvelni megintja a
Könyvviteli szakiroda

Most olcsón vehet
a Lipcsei szörme-házban
Kohn Sándor szücsmesternél, Bika-szdló (József kir. h.-u.)
Szörmebundákat | gyermekkabátok
mériék szerint | olcsóbb a posztóndl.
Valódi szörmebundák 320.000 K-tól fellebb
Szörmek nagy raklára. Debrecenben 50.000 K-tól

Sodrony-ágybetétet
legjobb minőséget készít
NEUMANN
PÉTERFIA-UTCA 19.

Károly király nem akarta Debrecenben a Gotterhaltét hallani

Hortobágyi pusztán fujj a szél...
Részlet „A magyar királytragédia” című könyvből

Most jelent meg Balassa Imre kiváló író és hírlapírónak könyve: „A magyar királytragédia”, amely lenyűgöző erővel írja le a legutolsó magyar király tragikus sorsát. A könyv ismertetésére még visszatérünk. Ennek a könyvnek, mely a debrecenieket közelebből is érdekli, amennyiben IV. Károly királynak 1918 október végén tett debreceni látogatását írja le. Itt következik a könyv eme fejezete:

Hortobágyi pusztán fujj a szél...

Őszi köd száll az Alföldön. Hajnalodik. Kis falvak, fehér tanyaházak fala rohan el az udvari vonat mellett, mintha régi kéneskönyvet lapozna a kéz. Néha csilingel az állomások csengője, mereven szalutáló vasúti tiszt áll a sinek között. Hajnali szellőben piros-fehérszöld zászlók lebbennek az őrházak tetején.

Az udvari vonat száguld tovább az Alföldön.

Néha meg-megáll egy állomáson. Ilyenkor táviratokat adnak át, táviratokat vesznek el.

A forrongó, lázadó birodalom, a végső vonakodásban reszkető monarchia, az összeomló front küldi a maga lázhibreit az Alföldre, az udvari vonat után.

Békesség terül szét a mezőkön, harmat száll a barna földre, szeliden virrad az ég a Tisza fölött.

A király vonatát mintha furiák üldöznék.

Békesség, mély csönd, a magyar rónák végtelen nyugalma öleli át a királyt, hívja, hívogatja a magyar faluk szelid harangja. Dédelgeti, elpihenteti az Alföld csendje.

Nyomában száguldanak a végpusztulás démonai. Mérges darazsakat küldenek maguk előtt, csipős darazsakat.

Táviratokat, szaggatott szavakat, híreket!

A szeény király, aki menekül az infernalis hangok elől, aki a kőszőlő egy napra ideszakadt a magyar Alföld békességét adó csöndjébe, nem tud elszakadni a rémes látomásától. Utána húzódnak azok. A táviratvonalok acélidegei összekapcsolják őt a feneketlen pokollal.

Kora reggel ébred föl álomterhes álmából a király. A szalonkocsi ablakából mélyen néz az őszi tájra. Reskadt kútágások halladoznak feléje, mintha köszönnének: „Adjon Isten, hozott Isten, király gazdánk!” Nyírfákon tul vadzizek tükre csillog a szürke reggelen. Gőgögyva szaladnak a vonat mentén a libák.

Alföld, — szép, kedves, békességos alföldi rónaság...

A kereskedelmi miniszter, Sztérynyi báró kíséri a királyt.

Mikor ezen a reggelen bemegy a szalonkocsi, a király egészen fölkelkesülve mutat ki az ablakon.

— Milyen szép! Tudja kedves barátom, hogy én tizenöt éves koromban jártam már erre a nevelőmmel?

Sztérynyi táviratokat ad át. Komoly, ráncolt homlokkal jelenti a legújabb híreket. De a király, mintha most nem akarna semmi mással foglalkozni, mint ezzel az elhájoló képpel, ami a szalonkocsi széles ablakán tekint be rá. Mintha egészen ki akarná élvezni a nyugalmat, a csendnek, a derűnek, a békességnek ezt a pár óráját, amely utóljára ígérkezik számára a magyar földön. Holnap már messze viszi őt a vonat. Holnap már összeesannak feje fölött a hullámok.

De ma még övé ez a világ, övé ez a béke!

Alföld, kedves, jó, nyugtató, békességos magyar Alföld! Ringasd el a boldogtalan királyt!

— Most meglátjuk majd a Hortobágyot, ugy-e Sztérynyi? — szóval meg újra a király.

Messze-messze néz az álmodozó, megtörtfényű kék szem. Dudolni kezd a király:

Hortobágyi pusztán
Fujj a szél...

Sztérynyi, aki már napok óta nem mosolygott, most egyszerre földerült arccal kérdezi meg a királyt:

— Hol tanulta Felsőged ezt a régi magyar nótát?

— Hát tanultam én is magyar verset, magyar nótát! Végre magyar herceg voltam. Amic pedig megtanultam, azt nem igen felejttem el.

Kilépnek a szalonkocsi ajtaján. A király és a királyné karonfogva, szinte egymáshoz simulva, kedvesen, mosolygó arccal közelednek a városi urak felé.

Ebben a percben trombiták és dobok recsennek. A diszszázad jobbszárnyán fűzőg a Gotterhalte! A király az első percben elbocsátja a királyné karját, keztyűs jobbkezelével int, hogy hagyják abba. Csak néhány taktust játszhatott a zenekar. Elhallgatott. A király nem akarta Debrecenben a Gotterhaltét hallgatni!

Az egész epizód nem tartott egy fél percig. Alig vette észre valaki.

A Gotterhalte elnémult. Pár tétova akkordja belevesztett az ézen-géshez hasonló magyar éljenriadásba. És abba az egyre dörgő, egyre hatalmasabb zúgású dalba, amely ezer meg ezer ajkon imádkozik odakünn, megostromolva az épületet, átlépve a falakon, megkopogtatva a sziveket...

Odakünn a téren ezren éneklék a Himnuszt!

Ez a fél perc, amelyet a király akarata nem engedett három perccé dagadni, végzetes eseményeket indított meg a pesti parlamentben még azon a napon...

Mire a királyi pár kilép a pályaudvarról, a biborbáronny sátor felé tartva, már menydörög az ég felé Debrecen hangja:

— Isten áldd meg a magyart!

A király és a királyné megállnak. A király feszes vigyázzállásban emeli sapkájához a kezét. Mindvégig így áll tisztelegve a szabad Debrecen földjén, míg körülötte viharzik a magyar imádság.

Messziről zúgnak, zúgnak az öreg templom ősi harangjai.

Vigaszt és engesztelődést küldenek a király elé.

A királyné haloványan megindultán néz körül a térségen, a sokaságon. Szívét valami megmagyarázhatatlan érzés rohanja meg ezen a történelmi talajon, a magyar rebellesek ősi földjén, mialatt zúgnak a harangok, imádkozik a magyar himnusz, riad a rebellesek ajkán a királyra kiáltott éljen.

Gyorsan letörli fénylő könnyeit, amelyek árulólággal végigszaladnak meghatott alabástromarcán. Keztyűs kicsiny kezét szívére szorítja. Ezt a szívet boldog reménység melegíti ebben a percben.

Mintha ez az idegenből jött szépséges királyné most értené meg a magyar lélek mélyvégeit.

Mégegyszer felhangzik a remény szava a király ajkáról. Debrecen földjére érve, Debrecen népének hódolatát fogadva, az Alföld hűséges szívének hatalmas dobogása köz-

ben mondja:

— Nehéz időköt élünk. De hiszem, hogy élvezni fogjuk még a béke áldásait. Szeretett szép Magyarországnak új, boldog idők előtt áll!

Kékselymentés nemesi bandérium az egyik oldalon. Rózsásarcu apródok vezetik a bandérium kuruc kapitányának lovát. A másik oldalon borjuszájú ingben, karikás ostorral, pitykés mellényben, daliás, szép hortobágyi csikócsapat.

Szívetmelengető kép ez!

Utóljára...

A híres, történelmi ötös fogat úgy repül a királlyal, mintha táltosok ragadnák az égbe. Mintha fejedelem volna, úgy ül a bakján az öreg hajdukocsis. A város és a környék tömegtelen népe köszönti a királyi párt, éljenzéssel becézi, örömben égő orcákkal. A szívek kinyílnak, a hű magyar szívek. És magasba emelik a királyi párt.

A halvány király arcára kiragogy a pirosság. Dermedt szívet melengeti az Alföld.

Milyen messze van ide a forradalom!

Napfény ragyogja be az őszi délutánt.

Végigdörögnek a városban a nevezetes Nagytemplom híres harangjai. Zeng, zug körülöttük mindent átörögve, mindnyájuk fejedelem, harangok büszke királya: a Rákóczi-harang.

Bug az orgona. Betölti a fehér falak csöndjét.

E falak között mondta ki a debreceni országgyűlés 1849 április 14-én Kossuth Lajos szavára, hogy a Habsburg-házat megfosztja a trónjától.

E falak között fogadja most nyílt hű szívvel 1849 unokáinak Debrecenje a Habsburg-királyt és szépséges fiatal asszonyát, akik Magyarországon valóságára akarják váltani Kossuth Lajos ideáljait.

Békesség, engesztelődés, reménység!

Mikor átlélik a trónfosztó templom küszöbét, a király megbotlik.

Alig veszi észre valaki. De az a néhány ur, aki meglátta, baljós szemmel néz egymásra.

A küszöbön megbotlott a király! Áhítatos csönd szárnya terjed szét ezernyi fej fölött. A perc nagy-

szertüése szorítja a sziveket.

E falak között őseinek itéletét mondta ki egykor Debrecen népe. És e falak között most áldást mond rá Debrecen népe!

Akikre átkot mondtak itt, azok győzedelmeskedtek.

Akire áldást mondanak itt e percben, az elbukik.

Míg az áldás szavait mondja a püspök, odakünn a határon vicsorogtatja fogát a lázadás.

Siri csönd. A hatalmas természetű kálvinista püspök menydörgő hangon mondja el az áldást, míg a kezét a királyi pár fölé emeli:

— Isten nevében áldással fogadlak benneteket, felséges királyi pár, e templom csarnokában, hová e nagyságos alkalommal a viszonos engesztelődésnek fátyola száll...

A kóruson fölszárnnyal a szelid ének.

Mikor a pályaudvarra ér a király megegyezést azt mondja:

— Köszönöm, uraim! Ez felejtethetetlen volt...

A szemében az igazi megindulás könnye csillog.

Ezt a debreceni napot nem is felejtette el sohasem...

Utolsó boldog napja volt ez szegénynek!

Mialatt Fiumében egy lázadó ezred elfoglalta a középületeket és elkergette a kormányzót.

Mialatt egymásután kiáltották ki az önálló nemzeti államokat az elszakadó nemzetiségek.

Mialatt ömlött vissza a fölbomlott hadsereg.

Mialatt a budapesti országgyűlés termében botrányos, szegénytelen jelenetek között szidalmazták a királyt a Gotterhalte miatt, amelyet nem engedett eljátszani ő maga.

Ennek a Gotterhalte-izgalomnak a hatása alatt kiáltják ki a kupola csarnokban Károlyi Mihályék a nemzeti tanács megalakítását.

Ezen a napon!

Egy jelentéktelen kis mezőturi fiskális ezen a napon már akasztófát emleget a képviselőház üléstermében.

Nem is lett volna rossz az az akasztófa...

Azoknak, akik olyan nagyon emlegették.

Rákosi Jenő tízmillió segélye egy debreceni festőnek

Tudvalevő dolog, hogy Istvánffy Gyula, a Debrecenben letelepedett kiváló festőművész a Hortobágyon egy nagyon tehetséges fiatal festőt fedezett fel, aki olyan kiválóságokat árult el ott a szabadban, minden utmutatás és tanítás nélkül festett képeivel, hogy erre a fiatal emberre, Szepessy Györgyre rátere lődött az illetékes körök figyelme.

Istvánffy közbenjárására a fővárosi művészkörök pártfogásukba vették az ifjút és első sorban Rákosi Jenő, a magyar újságírás atya mestere fogadta jóindulatába.

Jellemző erre a kiválóan nagy irónkra s az ő minden művészetért rajongó lelkére s nagy szívére, — hogy nem csak minden befolyásával egyengette Szepessy György útjait, de anyagi támogatásban is részesítette s tíz millió segélyt helyezett kilátásba az idej tanévre, ha Szepessy valamelyik festőiskolába beiratkozik.

Levelet irt Szepessy Györgynek s melyet itt közlünk:

Kedves barátom, levelet nem lehet tisztán megérteni, de gondolom, a következőkben megtalálja rá a feleletet.

Nekem mindegy, hogy maga hol folytatja tanulmányait, Kecskemétre, vagy Pesten. En megígértem magának, hogy erre az iskolai évre, októbertől 10 hóna-

pon át, amíg a tanítás tart, megkapja az egy millió havi-segélyt. — Mihelyt tehát nekem jelenti, hogy valahol beiratkozott, oda én a jelen októberre járó milliót elküldöm.

Üdvözlettel:
Budapest, 1925 okt. 3.

Rákosi Jenő.

Azt hisszük, ehhez a levélhez felesleges bővebb kommentárokat fűzni. Szepessy György már be is iratkozott a festőiskolába s megkezdte tanulmányainak folytatását.

Szörmeruháit
legoicsóbban beszerezheti és átalakíthatja legújabb divat szerint
Kőváry szücsnél
PIAC-U. 42., Pannónia-udvar.

Butor
kizárólag jó minőségben rész-
letre is kapható
Weinstock Henriknél
Apolló butorüzlet, Miklós-u. 2

Látogatás Déri Frigyes sírjánál

Villamoson a Zentralfriedhof — Beszélgetés a magyar szalmarózsákkal és pántlikájával — Déri Frigyes sírhelye és környezete Gruppe No. 55. B. No. 14 — Kegyeletes emlékezések és gondolatok a nagy alapítóról

Bécs városának egyik legimporal-Friedhof. Ugyanis figyelmeztetésesebb teréről, a hatalmas palotától körülzárt Schwartzbergplatzról indul a 71-es számú villamos. Az idegen — aki e forgalmas téren öt utcából összefutó villamoskocsik áradatában csak nehezen tud eligazodni — a 71-es kocsiról akkor is tudná, hogy hová visz, ha a kiakasztott táblán nem volna jelölve Európa egyik legnagyobb temetője, az élők mellett a halottak világvárosa: a simmeringi Zentral-Friedhof. Ugyanis figyelmeztetnek erre, különösen a délutáni órákban, azok a virágkoszorúk, amelyek legtöbbször a 71-es számú kocsik útközjére vannak akasztva vagy pedig azok a gyászfátyolok, kezükben virágcsokrot szorongató egyszerű utasok, akik betelepdedvén a kocsikba, valami csodálatos eltűnéssel egymás tekintetében s arcában is vigasztalást keresgélnek. Szótlanul üldögélnek, hiszen itt mindenkinek megvan a maga baja, bánata. A kalauz is mintha halkabban járna és előzékenyebben beszélne. Szóval ezek a jelenségek még az idegent is tájékoztatják, hogy a 71-es villamos a maga sajátos utasival a nagy temető felé igyekszik: a Zentralfriedhofba.

Ez alkalommal, hogy Déri Frigyes sírját halála évfordulója alkalmából felkerestem, magam is ilyen környezetbe és hangulatba kerültem a 71-es villamoson. Az ember szeret ilyenkor alkalmazkodni környezetéhez. Nézegeti utatársait, az utcai járó-kelőket, vagy az ősi burkolatokat. Aztán gondol az ember arra, akinek a látogatására elindult. A mélységes tisztelet és kegyeletes érzés tette nekem is kötelességemmé, hogy Déri Frigyes sírjához kimenjek ezen késő októberi délutánon. Be kell azonban vallanom, hogy ezenfelül még egy kedves megbízatásnak is eleget kellett tennem. Még e hó elején a nagy alapító debreceni tisztelői szalagos virágcsokrot adtak a kezimhez, hogy azt halála napjára a sírra helyezzem. Ezuttal vittem is magammal és bizony csak idő múlva vettem észre, hogy a 71-es villamoson nincs senkinek sem olyan virágja, mint az enyém. Csaknem mindenkinek őszirózsái voltak és éppen ezért kíváncsian nézegettek utatársaim, hogy én milyen különös virágokat viszek a temetőbe. Ugyázták, nem igen ismerik erre felé a mi kis kertjeink szépséges, kedvenc virágait: a magyar szalmarózsákat. Méginkább feltűnt aztán az, hogy az én csokrom számára piros-fehér-zöld szalag van kötve. „Ungarisch“ sugja végre egy öreg néni a szomszédjának, aki szintén tovább mondta.

Hogy az én sokszínű rózsáim így magukra vonták a figyelmet, magam is kezdtem őket nézegetni, simogatni és ujjaimmal rendezgettem zörgő kis fejüket. Valahogy csak akkor vettem észre, hogy az én szalmarózsáim mintha jobban ki volnának nyilva, nagyobbak, szebbek, mint ez előtt csaknem egy hónappal, mikor átvettem őket Debrecenben küldőjüktől. Naivan csodálkoztam azon, hogy míg más szakasztott virág néhány nap alatt teljesen elfonnyad, megsemmisül, addig a szalmarózsám tovább bonogtatja szirmait és szép bokrosra nyiladozik.... E pillanatban úgy tűnt fel nekem, hogy csodálkozó szemem nézését megérezték e típkos magyar virágok és ezt mond-

ták volna: mi olyanok vagyunk, hogy ha leszakítanak se halunk meg, hanem tovább virítva szentekké leszünk....!

Atéreztem rögtön e képzelt szavakban rejlő gondolatot, mely a borzashaju bársonyarcocskából patant ki. Nem haboztam egy pillanatra sem, hogy mit is válaszoljak a rózsák tiszta csendülési szavára, hanem felemeltem a csokorra kötött nemzetiszínű szalag csüngő végét és ujjaimmal bedugodtam a szalmarózsák közé, ezeket mondván: te szép selyem pántlika, te meggyötört, szent, örök szimbólum! Szívd magadba a szalmarózsák csodás tulajdonságát, dacos természetét, közzikla hitét, hogy égő szellemed tüzeben egykoron mi is csodákra képesítettünk....

Mig ezek a gondolatok és óhajok foglalkoztatták lelkemet, messziről feltűnést keltett a Zentralfriedhof aranyárga lombjai. Néhány perccig még borostyánnal futtatott kőfal mentén haladtunk és a második kapunál, a temető főbejárata előtt szalmarózsáimmal leszállottam a villamosról. Ugy örültem, olyan boldog voltam, átsétálva a főkapu hatalmas obeliszkjei között, hogy én most mindazt, amit nekem a villamoson a magyar szalmarózsák mondtak és amiket én a nemzetiszínű pántlikának beszéltem, mind ezeket most egy kis virágcsokor kebelében egy sírra fogom lehelyezni: a Déri Frigyes tetemei fölé....

Nem igen törődtem most a szembenálló „Bogenhall“-ok márványszobrokkal megrakott sírrelékeivel és továbbmenve nem tértem be balra — mint máskor — az „Ehrengrab“-okhoz. Beethoven, Mozart, Schubert, Brahms sírjaihoz, hanem a hatalmas főkapunál jobbra fordulva egy végtelenbe vezető hársfasoros uton kerestem a „Gruppe 55. B. No. 14“-et, a Déri-család földalatti kriptáját. A sírhantok körül fekete rigók szalagáltak elém, amelyeknek zsemlemorzsát szórtam a falevelekre. Nem most jöttem ide először, azért a sírt hamar megtaláltam. Az 55-ik csoport jobbsarkán, a főtmenti első sorban két tujafa között emelkedik a körülbelül három méter magas fekete márvány emléke. Felül bevéssett arany kereszt, amely alatt a következő felírás olvasható:

Ruhestätte
der
Familie
Déri.

Johanna Déri geb. Weidinger
gestorben am 11. Dezember 1908
im 79. Lebensjahre.

Louise Déri geb. Brix
gestorben am 19. November 1910
im 47. Lebensjahre.

Friedrich Déri
Kommerzialrat u. k. ung. Oberregierungsrat, geb. 10. XII. 1852, gest.
27. X. 1924.

A földalatti kripa nyílását hatalmas kőfedél borítja, amelyen négyszögű tartályban különféle síri virágok díszlenek. E virágtartó két sarkán rudra erősített két kerék vasváza áll, amelyekben a nagyajku árvácskák éppen most vannak teljes virágzásban. Az egész sírt gondozott fűpázsit veszkörül.

Áldogálván a sírhalom előtt, ez uttal mély hallgatásba merült tiszteletadásom. Egy darabig a fekete márványt nézegettem, aztán újra csak elkezdtem rendezgetni a szalmarózsák zörgő fejcskét és azok között a piros-fehér-zöld szalagot.

Ugy éreztem hogy nagyobb, szebb megtiszteltetésben még nem részesítet a sors, mint e pillanatban, mikor Déri Frigyes sírja elé állított! Igaz, hogy hivatalos megbízást senkitől sem kaptam. Előljárim nem tették szigorú kötelességemmé, hogy az elhalálozás évfordulóján itt megjelenjek és virágokkal áldozzak a nagy halott emlékének. És én mégis úgy éreztem minden hivalkodás nélkül, hogy ezen megbízatás nélkül, önkéntes idezarándoklásom egy nemzet nevében történt... És e gondolat jegyében a pántlikás szalmarózsákat a sírra

helyeztem, ilyen szavak halk kíséretében: Ezek a rózsák magyar földből nőttek, Debrecenből hoztam, tisztelőd küldik és a szalagja piros-fehér-zöld....

Azokhoz pedig, akiket a sírra helyeztem, bucsuképpen így szóltam egyenként:

— Ti pedig magyar szalmarózsák a kriptában el ne felejtsetek mindazt elmondani, amit nekem utközben beszéltek! Mert ti vagytok a Déri Frigyes életének szimbólumai! — És te, szépséges magyar pántlika, jól megfogadd ám az én tanácsomat, amiket a rózsák közé rejtve adtam neked! Mert a cél és ezme, amiért Déri Frigyes élt, semmi más, mint a te eljövendő nagy akarsod és csodás műveid, ha tanulsz a szalmarózsáktól....!

Távözében, amint utam jobbra vezetett a kápolna felé, visszatekin tettem mégegyszer a sír fölött lebegő szent triumvirátusra.

Sőregi János

A mozdony alatt halt meg Amerikában egy hajdumegyvei kivándorló ember, aki gyilkot

Az amerikai magyar lapok írják a következő rémes esetet: Rémes családi dráma híre zavarta fel pénteken este Delray magyarságának a nyugalmát. A Crossley street 717. számú házban játszódott le a tragédia, ahol Ferenczy József 45 éves gyári munkás lakott feleségével és öt éves fiacskájukkal. Ferenczy Hajdumegyéből vándorolt ki pár évvel ezelőtt.

A tragédia napján este kilenc óra felé rémes sikoltozás hallatszott ki a Ferenczyék lakásából. A szomszédok kirohantak, de senki sem mert bemenni megnézni: mi történik, mert Ferenczyt rabiatús természetű embernek ismerték és félték tőle. Különbösen is elég gyakran megtörtént, hogy Ferenczyék-nél lárma és veszekedés volt s az asszony segítségért kiabált, mert Ferenczy, ha bepálinkázva tért haza, rendszerint belekötött az asszonyba és elverte.

Amikor aztán csendesség lett, valaki a hátsó ablakon a konyhába bepillantott és Ferenczynét a földön látta véreben fetregeni és a sarokban pedig a házaspár fia-cskája kuporgott halálsápadtan, minden izében remegve. Erre töb-

ben behatoltak a házba, kellően felszerelve védelmi eszközökkel, ha a gonosz ember rájuk találna támadni. De az időközben kisorrant a ház hátsó ajtaján. A szomszédok siettek az eszméletlen állapotban levő asszonyon, ahogy tudtak, segíteni s a rendőrséget és a mentőket értesíteni. A közeli Delray Industrial Hospital mentőkocsija pár pillanat alatt a helyszínen termett, beszállította az asszonyt, akinek a vállai és karjai borzalmasan össze voltak vagdalva baltaesapásoktól. A véres balta ott hevert az asszony mellett a padlón.

A rendőrség intézkedésére a szerencsétlen gyermeket, aki a szörnyű vérengzésnek egyedüli tanúja volt és akinek lelkében kétségkívül egész életében ott marad a borzasztó jelenet kísérelése emléke, a szomszédok vették gondjaikba. A rendőrök Ferenczy József keresésére indultak, de hasztalan. Pár órára a Wabash vasúttársaság közgei jelentették a rendőrségnek, hogy egy ismeretlen férfi a Solvay avenuen a tolató mozdony elé vetette magát, amely darabokra tépte. Bár a hulla jóformán felismerhetetlen volt, megállapították, hogy azonos Ferenczy Józseffel.

Ki erre, ki arra...

Hol vannak a Csokonai Színház egykori kedvencei? Legtöbbször térjhez ment

Kardoss Géza ebben az évben öt éve, hogy igazgatja a Csokonai színházat. Öt év nagy idő, az alatt sok minden történt. Nem lesz talán érdektelen, hogy ha kis kimutatást közlünk az egykori kedvencekről. Tehát ime: Kardoss I. társulatának első hősnője, Kaszab Anna, akire még bizonyosan sokan emlékeznek Debrecenben, hiszen a Sylvio kapitány sikere az ő nevéhez fűződik, egy gyároshoz ment férjhez és visszalépett a színpadtól. — Egy pár éves pihenő után a múlt szezonban Pesten ismét színpadra lépett. Nagy sikere volt s most az egyik budapesti színháznál működik. — Rácz Ada végleg bucsút mondott a színpadnak. Őt is egy gyáros vette el. Ma boldog nagyszógos asszony. — Buday Ilona, a ragyogó primadonna egy dunántúli főszolgabíró felesége lett. Ő is bu-

csut mondott a színpadnak, de csak egy időre mert az idén újra játszott. — Helvey Erzsébet ugyancsak férjhez ment. Nagyon boldog uriaszony lett belőle. — Bodán Margit egyik fővárosi színháznál működik. — Erdődy Lily szintén, Egved Lenke Pécsen működött, míg Kalmán Mancsi Orosházára ment, őt különben feleségül vette Petrik József, a Csokonai színház egykori rendezője. — Kádár Böske a székesfehérvári társulat primadonnája. — míg Gyöngyössi Mária a kecskeméti társulat primadonnája. — U. Kovács Ferus, a népszerű táncos szubrett Sopronban arat forró sikereket. — nem különben Sopronba szerződött Földes Erzsébet is. De öt év nem is olyan nagy idő, de mégis elég ahhoz, hogy elszórja az országban az egykori kedvenceket.

Az Iparos MANSz Otthonának felavatása

Tormay Cecile Debrecenben

Tormay Cecile, a MANSz országos elnöke, ma vasárnap Debrecenbe érkezik, ezuttal az iparos szakosztály meglátogatására. Az illusztris írónő délután 2 óra 20 perckor érkezik a budapesti személyvonattal, sőtornője Tormay Gézáné és Kiss Károly országos főtitkár társaságában.

Az iparos szakosztály tagjai az előző évi elősarnokában gyülekeznek, majd közvetlenül a vonat érkezése előtt bevonulnak az elsősztályú vándor terembe, ahol a fogadás végbe megy.

Dr Szabó Mihályné elnök üdvözlő az országos elnököt, aki ez alkalommal a MANSz iparos szakosztályának vendége.

A fogadás után a vasuti vendéglő külön helyiségében 30 terítékes bankett lesz, amelyben a szakosztály tagjai vesznek részt.

Délután 5 órakor kezdődik a Cegléd-utca 16. szám alatti Otthon felavatása, amelyre dr Hadházy Zsigmond főispán is megígérte megjelenését. A felavatás családias ünnepség és teázás keretében megy végbe, amelyre a meghívott vendégeken kívül a MANSz iparos szakosztályának tagjai hivatalosak, kiket a vezetőség, minthogy személyre szóló külön meghívók nem bocsátottak ki, ezután hív meg.

Tormay Cecile az esti 10 órai vónattal visszautazik Nádudvarra.

Haldolász. Kaptuk a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejtéhetetlen jó férj, apa, após, nagyapa, szerető testvér, sógor, áldott emlékü rokon: néhai polgár Nagy István mérszáros, életének 62-ik boldog házasságának 26-ik évében, hosszas, de különösen 8 heti súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 26. napján, délután 2 órakor lesz a Rakovszky utca 17. számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth utcai temetőben fog örök nyugalomra helyeztetni, mely végtisztességtelre testvéreit, sógorait, rokonait és jó ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Áldás és béke poraira. Bánatos özvegye: özv. Nagy Istvánné szül. Kovács Erzsébet. Szerető gyermekei: Erzsike férjével Zokity Györggyel; Ilonka gyermekével Márki Elissával; Rózsika és Kató. Valamint az összes rokonok nevében is. A temetést Dankó tem. vál. rendezi.

x Végli Gyula szücsmeister Debrecen legnagyobb Szörme Aruháza. Piac-u. 4. szám. — Szigorú szabott árak mellett ajánlja: Szál bunda 7-30 millióig. Nercbundák 15-100 millióig. Sportkabát 1.500,00-10 millióig. Női bőrkabát 2.500,00-5 millióig. Női bőrkabát, női sapkák 2-5 millióig. Róka gallér és saálak 5-10 millióig. Elsőrendű férfi bőrkabát 2.500,00-15 millióig. Koronák, kizárólag saját készítmény.

x Dr. Gádl Zoltán operateur külföldi tanulmányútról visszatérve, sebész-fogorvosi rendelőjét Kossuth-u. 9. szám alá helyezte át.

x Ertesítjük a t. vásárló közönséget, hogy október hó 1-től saját készítésű, finom kiállítású felöltőket, elegáns télikabátokat és szörmebundákat tartunk minden igényt kielégítő, nagy választékban, méltányos, szolid árban. Valamint legújabb divatu szövetekből mérték után tökéletes szabásu saccöltönyöket, sportruhákat, felöltőket és télikabátokat. Raktáron tartunk mindenféle szörmeárut. **Frank József és Testvére** mintaszabósága, — Piac 63.

KERESZTREJTVENY.

ROVATVEZETŐ:
Kerekes György.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64
65	66	67	68	69	70	71	72

Helyes megfejtők között a Feldheim Imre Kossuth-utcai postó üzlet kirakataiban látható Krompachi István autogrammos fényképét sorsoljuk ki.

Megjejtési határidő:
október 29.
(csüfőriők)

Vizszintesen:

- 1 a Kossuth szobor előtt is van,
- 4 minél ritkább, minél régibb,
- annál drágább,
- 7 férfi név,
- 8 állam Amerikában,
- 9 mindig igazat kell mondania,
- 11 kiveszőfélben levő népviselet,
- 12 a háboru után sokan elvesztették,
- 13 híres meztelen táncosnő,
- 16 szarvasmarha fajta,
- 18 a hun mondák egyik híres alakja,
- 20 egy vadállat magyar neve,
- 21 megszünt bécsi magyar nyelvű kommunista újság,
- 23 anyja vizsla, apja foxi,
- 26 a görög abc egyik betűje,
- 29 madár,
- 31 földön is terem, fán is terem,
- 32 a svéd Bărăny,
- 33 Magyarai bácsi a mestere,
- 34 régi sulymerték,
- 35 moziban jó hely,
- 36 fegyvertartó disze,

Függőlegesen:

- 1 pénzszelvény fontos kelléke,
- 2 kettesben kellemesebb,
- 3 házi állat,
- 4 kamatozik,
- 5 hangszer,
- 6 zenészeknek nélkülözhetetlen,
- 8 régi férfi név,
- 10 gyűjtenek benne,
- 13 zenei műszó,
- 14 szülők öröme, a gyermek el...
- 15 m-mel egy hizelgő állat, kivel elferdült kezűre mondják,
- 17 német város,
- 19 régi pesti sportegylet,

- 21 tölgyfa levél jelzi a foglalkozását,
- 22 laboratórium felszereléséhez tartozik,
- 24 néha cukor, néha sárga a jelzője,
- 25 házi állat, ékezzel nem tőrjük,
- 27 hun király,
- 28 van piros, kék, sőt fekete is,
- 30 orosz hegység,
- 31 füstölni szokott, ha dühörögni kezd, veszedelmes.

Multheti rejtvenyinket helyesen effjtették meg.

Merker Ica, Tóth Manyi, Hegyi Zoltán, Borus Béla, Kollár Ákos, Csonka Erzsébet, Kiss Lajosné, Kárársz Etus, Rózsa Muszi, Schaff Irma, Herczegh Zoltán, Kovács Lajos, Juhász Miklós, R. Kiss István, Varga Lajos, Pokoly László, Sarkady Sándor, Péterffy Jenőné, Parádi Gizellea, Gál Ferenc, Szappanos András, Sarkady Imre, Csenger Géza, ifj. Kadarász Gyula, Sárközy Barna (Nagyléta), Tóth Béla, dr. M. J., Zöld Géza, Weiner János, Nagy Kálmán, Kántor Béla, Kiss Gyula, Balla István, Beck Kálmán, Dukony János, Jóvér Béla, Kovács Pál, Vidor Ábrahám, Fekete Pál, B. K., Barsi Géza, Reiner László, Kiss Károly, Szentesy Pál és Német Gyula. — Sorshuzás utján Szilágyi Maresa, a Csokonai színház szubrett primadonnájának fényképét Kovács Lajos (Kollégium) nyerte, ki azt, kellő igazolás után, Feldheim Jenő Kossuth-utcai posztó kereskedőnél, f. hó 30-án átveheti.

x Ertesitem az igen tisztelt hölgy közönséget, hogy Ferenc József-u. 26-a, emelet 16. a. sz. alatt női kalapszalont nyitottam, ahol kalapszükségletét a legjutányosabb áron beszerezheti, illetve megrendelheti. Szalonomban urinők és urileányok kalapkészítésből mérsékelt díjazásért rövid időn belül elsőrangú ki-képzést nyerhetnek. A látogató közönség a felvonót díjtalanul használja. — Szíves pártolását kéri: **Bruckner Márta.**

x Legszébb, legolcsóbb ELŐVIRÁG-csokrokat, koszorukat készít megrendelésre **Simkovits** műker-tész. Kossuth-u. 11. Kardosház.

x Kutyaőrkeztük (csattos, bélt) 150.000, gyermekek részére 100 ezer, szörmebéléses könyökig érő autókeztük 300 ezer koronáért kaphatók **Vitáriusnál,** Piac-u. 16.

— Tükörgyártás, üveg csiszolás, kirakatok tükrözése, Sipkuvits, Sziv-u. 14-15. Telefon 356.

x Ültessünk gyümölcsfát! — Ungváry József faiskolája (Czegléd) megkezdte a szállítást. Budapesti irodája VI., Andrássy-ut 56. Árjegyzék ingyen.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

sejlemek, divatflanelok es mindenféle

OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.

Kirakatainkat sziveskedienek figyelemmel kísérni.

Aszodi és Róth divatruháza

A Közs. Tisziv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító.

Tisziviseleőknek 5 százalékos kedvezmény.

A népszerű főiskolai tantolyam új ciklusa

Debrecen intelligens pözönsége bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy a N. F. T. november elején újra megnyitja kapuit. A rendkívül érdekesnek ígérkező előadások programján szerepelnek; magyar irodalmi előadások, így **Medveczky Károly** dr. egy. könyvt. ig. „Arany és Madách” c. fejtegetései; idegen irodalmi előadások, amelyek **Bessenyei Lajos** dr. (A görög irodalom pszichéje), **Jausz Béla** dr. és **Wallisch Oszkár** egy. rektorok (Gerhardt Hauptmann-képek az újabb olasz irodalomból) tartanak. Esztétikai előadások: **Oláh Gábor** főreálisk. tanár (A művészi alkotás lélektana). Történelmi előadásokat tartanak: **R. Kiss István** dr. egy. tanár (Türr István) és **Herpay Gábor** dr. várm. főlevéltáros (A debreceni Ispótlai története). Művészet-történeti előadást tart **Haranghy Jenő** képzőművészeti főisk. tanár (Rembrandt grafikai művészete és hatása). Földrajzi előadásokat tartanak: **Hoffer András** dr. ref. főgimnáziumi tanár (Magyarország geológiai kialakulása). **Leffler Béla** dr. egy. m. tanár (Svédország). **Márton Béla** dr. egy. m. tanár (Marokkó). Természettudományi előadásokat tartanak: dr. **Rothschneck Jenő** (Néphit és természet-tudomány). **Wekerdy Béla** dr. egy. m. tanár (A sugárzó energiák különböző fajtái).

Pontosabb részleteket következő számainkban közlünk. Jegyek elővételben **Springer József** könyvkereskedésében kaphatók. (Főposta mellett). A jegyek árát minimálisan szabta a rendezőség. Egy előadásra 1-3000-ig; az összes előadásokra 10-30.000-ig. Helybiztosítás ára az egész ciklusra 25.000 korona.

— A legitim kereskedelem élet-haldharcát a szövetkezetekkel szemben világitja meg ipari, kereskedelmi és közgazdasági szempontból a **Tiszántúli Ipar és Kereskedelem** c. hetilap 20 oldal terjedelemben megjelent, szenczáció, új száma. — **Száz meg száz kiskészítenciáról, kiskereskedőről, italmérőről van itt szó,** a kiknek védelmében emeli föl szavát a **Tiszántúli Ipar és Kereskedelem.** Beszámol arról, hogy: **Miért adta át Félegyházy János régi hírneves fűszerüzletét?** A debreceni bankvezérek nyilatkozataiban ismerték az új pénzegység mindenkit érdeklő problémáját. **Védi a debreceni és tiszántúli ipart és kereskedelmet a fővárosi konkurenciával szemben.** A vállalkozók, iparosok figyelmét felhívja **Nyiregyháza beruházási programjára,** amelyet maga dr **Bencs Kálmán** polgármester ismertet. Minden iparost, kereskedőt, vállalkozót, üzletembert meggyőzhet ez a szám arról, hogy a **Tiszántúli Ipar és Kereskedelem** c. hetilap komoly és céltudatos küzdelmet folytat Debrecen és az egész Tiszántúli ipari, kereskedelmi és közgazdasági érdekeit s ezért tá mogatni mindenkinek önmaga iránt való köteleessége. **A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem** előfizetési ára negyedévre mindössze ötvenezer korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, a Tiszántúli Hirlap nyomdája. Egyes számonként is kapható Debrecenben és a Tiszántúli nagyobb helyein, a trafikokban és az uszágarusitóknaál.

— American Jazz-Band zenekar játszik ma délután 5 órai teán a Bika üvegtermében.

x Gyümölcsfacladás a városi ker-tészet üzemében, Kossuth utca 2, — megkezdődött.

— **Kőműves iparosok figyelmébe!**
A Debreceni Ipartestület kisebb kőműves szakosztálya ma délelőtt 10 órakor szakosztályi ülést tart, melyen a folyó ügyek tárgyaltnak. — Teljes számú és pontos megjelenést kér az Elnökség.

— **A Kereskedő Ifjak Dalköre** nov. 7-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel rendezti nagyszabású műsoros táncestélyét, az Arany Bika szálló termében, melyen a Kereskedő Ifjak Dalköre, Timár IIa, a Csokonai színház művészöje, valamint Gömörly Zoltán, Papp Zsigmond, Hora Károly Gömörly Kálmán vonós négyese és Nagy Kálmán urak működnek közre. A meghívók nagyrészt szétküldték. Aki meghívók iránt érdeklődnek, ez iránt forduljanak a báliroda vezetőségéhez: Ferenc József ut 8, este 6—8 óráig.

— **Felméri Ernő lemondott állásáról.** A volt polgármesteri titkár zajos ügye végkép lezáródott. Felméri levelet intézett a polgármesterhez, a melyben bejelentette, hogy állásáról lemond. Ertesülésünk szerint nov. 1-től kezdve már fizetését be is szüntették. Felméri lakását, — melyet a DMKE mögötti városi házakban kapott, — már igénylik is. A hétfői tanácsülésen döntik el, hogy kinek adják, éppugy, mint azok lakását, akik ketten-hárman lemondtak a drága lakbér miatt.

— **Ch. Perczel Carola és Adler René** tánciskolájában, az Arany Bika kistermében új gyermek- és haladó kolonok november 3-án, kedden kezdődnek. Beiratkozni lehet egész nap a lakáson, az Uránia keresztépületében, első emelet.

— **Részett a sirkő egy kis lány lábára.** Szombaton délután súlyos szerencsétlenség történt a Csapó utca 41. szám alatt levő sirkőraktár udvarán. Több kis lánnyal az udvaron játszadozott Koós Teréz II éves tanuló leányka. Játék közben az egyik sirkőnek a lányka neki szaladt s a nehéz sirkő rázuhant, még pedig oly szerencsétlenül, hogy Kovács Teréz jobb lábára két helyen eltört. A leányka eszméletlenül esett össze. A mentők első segélyben részesítették, majd kiszállították a sebészeti klinikára.

Hétfőn korán reggel

a Debreceni Hétfői Ujságból tudhatja meg a legfrissebb sporteseményeket. Részletes tudósítás Észak-Kelet mérkőzéséről, az összes helyi s külföldi sporteseményekről. Több oldal sporttudósítás. Nyolc oldal ára csak 2000 korona. Szenzációs sportnávázat.

Sport

Észak — Kelet

Tizedszer csap össze vasárnap a két rivális kerület válogatott futbalcsapata, ezuttal a szövetségi serlegért folyó díjmérkőzések során. A tizedik mérkőzésnek különleges jelentősége van a keleti kerületre nézve. Az eddigi kilenc találkozás során Kelet még egyszer sem tudta megszerezni a győzelmet Észak csapatával szemben, csupán három eldöntetlen mérkőzés tudta némiképp enyhíteni a vereségek által okozott keserűségeket. Az eddigi mérkőzések során Kelet legalább egyenrangú ellenfele volt Észak csapatának, de a balszerencse mindig Kelet csapatát mellé szegődött és vesztésként kellett elhagynunk a pályát. Keletnek minden sportembere osztatlanul várja, hogy végre a tizedik találkozó meghozza Kelet várva-várt győzelmét.

A válogatott csapat összeállítását ezuttal nem sok kombinálás előzte meg. Kelet csapata a legutóbb fényesen bevált a magyar B. válogatottal szemben is és így ennek a csapatnak csak némi korrigálásra volt szükség, hogy a legjobb tizenegy reprezentálja Kelet színeit. Dr. Kupinszky Sándor kerületi kapitány szerencsés kézzel oldotta meg az összeállítás kérdését és vitte keresztül a válogatott csapat egyes kifogásolható posztjainak korrigálását. Különösen a halvesor rekonstruálása elsősorú, csupán a jobb-szélső poszt betöltése hozott meglepetést, de oda is olyan all-round-játékos került, aki bizonyára meg fog felelni a közbizalomnak.

A két kerület válogatott csapatainak összeállítása a következő:

Kelet:

	Molnár (DVSC)	Farkas (DVSC)	Fried II. (DKASE)	
	Megyerly (DTE)	Fejér (DTE)	Szolárszky I. (DVSC)	
Kántor (DVSC)	Vampetich (DVSC)	Guttmann (NyTVE)	Ertinger (BUSE)	Mertin (DVSC)
Tartalék: Polonetzky II. (DVSC), Baik (DKASE).				

Észak:

Gyuricskó (MVSC)	Muhoray (MVSC)	Pimpi (MMTE)	Szabó (SBTC)	Pásztor (MVSC)
	Chvojka (DVTK)	Pataky (MVSC)	Hernády (MVSC)	
	Dankó (SAC)	Szemző (SBTC)	Schiffmann I. (MMTE)	

A mérkőzés esélyei

Az eddigi kilenc találkozáson ominózus fátum üldözte Kelet csapatát Északkal szemben. Legtöbbször nem a mutatott játék, hanem a szerencse döntötte el a mérkőzés sorsát. Kelet csapata most a legsikertesebb összeállításban áll ki régi riválisa ellen és határozott győzelmi esélyekkel indul a küzdelemben. A csapat hangulata kitünő s bizakodó, amit nagyban növel a magyar B. válogatott ellen aratott győzelme is. Papirforma szerint is Keletnek kellene győznie, mert míg Kelet egy jóképességű B. válogatottat győzött le, addig Észak egy sokkal gyöngébb összeállítású

B. válogatott csapattól szenvedett 3:0 arányú vereséget.

Ha a csapatok összeállítását vesszük számítási alapul, az erőviszonyok majdnem megegyeznek, csupán az egyes posztokon mutatkozik némi differencia. A kapusok közt Farkas javára mutat az összeállítás, mert Szemző inkább szerencsés kezű, bár Farkas sokszor könnyelmű. A háttérben E. válogatott erősen érzi az Olaszországba távozott Posteiner hiányát és itt is Kelet felé billen a mérleg. Észak halvesora keménykötésű, szívós játékosokból áll, amely legalább is egyenrangú Kelet halvesorával, de Fejért jobb-

nak tartjuk Patakynál. Az északi csapatársor gólrátörő, gyors játékosokból áll, de Pimpi még sem az az irányító center, aki Lukács, vagy Csapky volt, etekintetben Guttmann fölötte áll, mint a gólhelyzeteket pompásan kidolgozó középcsatár.

Igy összevetve a csapatokat, Kelet javára mutatkozik némi plusz. Azonban éppen Északkal szemben sohasem számít a papirforma, hanem a pillanatnyi kondíció, a lelkesedés és ami legfontosabb: a szerencse. Kelet csapatának minden egyes csapata kell, hogy a legnagyobb lelkesedéssel, tüzzel, szível-lelélekkel menjen a küzdelemben, mert még egy vereség Északról teljesen lejártná nemcsak a válogatott mérkőzéseket, de a futballsportot is. Mi hiszünk és reméljük, hogy minden futballistánk, aki magára ölti Észak ellen a válogatott dresszt, tudatában van a mérkőzés fontosságának és a legjobb tudását viszi a küzdelemben, hogy végre győztesen hagyhassák el a pályát.

Észak csapata különben tegnap este teljes számban, kíséreléssel együtt megérkezett és a legjobb kondícióban várja a nagy összejárást.

A nagy mérkőzés előtt a szegedi mérkőzés elmaradása folytán első ifjusági garnitúránk játszik a II. osztály debreceni alosztályának válogatott csapata ellen. Ez a mérkőzés mindenestre jó tréning lesz a november 1-én Szegeden játszó ifjusági válogatott csapat számára.

A Birák Testülete

Értesíti a bírójelölteket, hogy a tan folyamán a következő előadás hétfőn este fél hét órakor lesz megtartva a vármegyeháza első emelet 19. számú szobájában.

Müller Gyula

szövetségi bíró vezeti az Észak-Kelet válogatott mérkőzést. Müller a budapesti Törekvés tagja, aki egyike a legképzettebb futballbíráinknak. Müller személye garantálja a hevesnek ígérkező mérkőzés zavartalan lebonyolítását.

Felelősséget

jelentett be a NyKISE a fegyelmi bizottság határozata ellen, amellyel Budaváryt és Damut felfüggesztette. A NyKISE már tegnap leakarta tárgyalatni a felelősséget, ami a szabályok szerint nem volt keresztülvihető. A NyKISE állítólag nem akar kiállani felfüggesztett játékosai nélkül a DEAC ellen. Ez azonban mégsem valószínű, mert a ki nem állás egyenlő az utolsó helyezéssel, illetve az I. osztályból való kieséssel.

Vigyázzon!

Nagyon fontos, hogy
mielőtt férfi és fiu
ruhát vesz,

okvetlen keresse fel Debrecen legnagyobb
férfi és fiu ruha áruházát, a

Magyar Ruhaipart

(közvetlen a Bika-szálló épületében)

mert ott hatalmas választékot talál és olcsó árért vásárolhat.

Rekordközönsége

lesz a délutáni válogatott mérkőzésnek, amelynek a gyors és kényelmes be- és kiszállítására a Helyi vasút előzékeny igazgatósága külön villamosjáratokat állít be a forgalomba.

Mit hirdet az Ingóságközvetítő (Calvin ér 19. ref. püspöki bérpalota. Telefon 11-99.) Egyre nagyobb az érdeklődés az Ingóságközvetítő nagyszabású őszi vásárja iránt. Páratlan alkalmi vételek: valódi meszterhegedűk, cimbalmok, gyönyörű, még békebeli minőségű valódi réz-ágyak, üstház üsttel, szobagőzfűtők, komótok, ingaórák, bélyeggyűjtemények, tükrök, mosdók, iskolatáskák tizenhatezer koronáért, káposzta gyaluk, egy nagy komplett ablaktok és mindenféle ingóságok. Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: futószőnyegeket mindenféle színben s a legolcsóbb áron, férfi és női télikabátokat, ruhákat, nagyon olcsó ágyterítő-garnitúrákat, mindenféle bútorokat, elsőrendű tolett-székeket, ágy elé való gyapjuszőnyegeket, szobrokat, szentképeket, művészi festményeket, dísz tárgyakat és mindenféle ingóságokat. Keresünk megvételre: koresolyákat, kályhákat, hintaszékeket, betegtolókoszkat, szobaklozetteket, — hencsereket, diványokat, íróasztalokat, bőrgarnitúrákat, könyvszekrényeket és mindenféle ingóságokat. A világhírű amerikai Underwood-írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőben rendelhetők meg részletfizetésre is. Ha ismerőseinek külföldre ajándéktárgyat akar küldeni, jöjjen el az Ingóságközvetítőbe, ahol valódi bőr kézimunka ridikülök, bőrtárcák, debreceni és hortobágyi emléktárgyak, speciálisok kaphatók kedvezményes fizetési feltételek mellett is.

TOZSDE

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén az irányzat kenyérmagvakban csendes, a takarmánycikkben kissé barátságosabb. Tengeri 275—280, korpa 160—65, köles 225—230, lóhere, arankamentes 2050—2200, arankás 1730—1800, a többi változatlan.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 362—365, egyéb 360—362, 77-es tiszavidéki 367—370, egyéb 365—367, — 78-as tiszavidéki 370—372, egyéb 367—370, 79-es tiszavidéki 372—375, egyéb 370—372; sörárpa 320—360, takarm. árpa 260—280, köles 240—245, zab 245—250, tengeri 275—280, rapce 620—630, korpa 160—165, rozs 240—245.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyíltvásári felhajtás 352, eladatott 204, zártvásáron felhajtás ansz-pt9.5j 204. Árak: könnyű 15—18, közép 20—21, nehéz 20—22.

NYILT-TER.*

Felhívás.

Szűcs István hentesmester Arad-tér 25. sz. a. üzletét megvenni szándékozván, felhívom nevezett üzlet hitelezőit, hogy követeléseiket nálam folyó hó 27-éig jelezzék be, mert csak ezekért vállalok felelősséget.

Szabó Balázs
Csúlag-ucca 76. sz.

* E rovat alatt közltekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő: Pálffy József. Nyomatott a Tiszántúli Hírlap r. f. könyv- és lapkiadó-vállalat nyomdájában.

**Nyukosz
Sorsjáték**

**Húzása
SZOMBATON**

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Bagi és Petrik cégből BAGI LAJOS ur batátságos uton kilépett. — Az üzletet

Petrik Károly és Tsa

cég alatt ezután is az eddigi szolid alapon vezetjük.

Amidőn ezt a n. é. közönség b. tudomására hozzuk, kérjük továbbra is szives támogatásukat.

Teljes tisztelettel

Petrik Károly és Szabó Sándor

NYUGALMAZOTT FÓTISZTVEISELŐKBŐL ALAKULT

„Tűz“

FÜTŐANYAG KERESKEDELMI VÁLLALAT

Debrecen Kálvin-tér 19. szám I. emelet 22. ajtó.

(Püspöki palota Nagytemplom felől) olda Telefon 553. — Telefont 353

Felsősztűségi 7200 kalóriás

luxus porosz fűtőszén 87.000 K

vágott fa

teljesen száraz 46.000 K

Hasábfu 38.000K

házhöz szállítva

métermázsánként.

Uj gőzmosódámat

Piac ucca 9. szám alatt folyó hó 15-én megnyitottam

Gallér . . . drbja 1500 K

Férfi kemény ing „ 10000 K

Férfi puha ing „ 7000 K

Elvállalok üzlet részére új munkákat, sima ruhát garantált házi mosással, szállodák és vendéglők részére nagy árendedmény. — Üzem megnyitásáig felvételi hely:

Rőzponti kelmefestő

Varga ucca 1. szám alatt

Ugyanott vasaló fényező

leányok feivételnek.

Eladó ACZEL UCCA 2. sz. házzal

kert 1540 négyszögöl

és RIGÓ UCCA 10 számú TELEK 1200 négyszögöl

Házzal. — CIM A KIADÓBAN.

Mindenki tudja meg, hogy jó és elegáns cipőt olcsón

az **Alföldi cipőüzemben,** Piac ucca 83. szám szerezheti be.

Női fű cipőt már 150 ezer K-tól, női egész cipőt már 190 ezer K-tól Férfi egész boks cipőt már 200 ezer K-tól. Férfi barna bagaria fel és egész cipőt már 330 ezer K-tól. — Gyermek cipők 40 ezer K-tól. Ezen kívül a legújabb divat szerint Lack, Sevró és Pezsgő cipők nagy választékban, mérték után is megrendelhető.

A Köztisztviselők Vár ucca 1 sz. hentes és mészáros Simonffy-u. 2.

üzletében

Bocskay-tér 2. sz. alatt olcsón, friss és szép árut kap.

Pénz! Sziágyi Jenő bankirodája Pénz!

Debrecen, Csabó-u. 19. — Telefon 5-66.

Gazdák és háztulajdonosok figyelmébe!

Kisebb és nagyobb földbirtokokra, valamint házakra, olcsó és előnyös feltételek mellett, jelzálog-hiteleket nyújtok.

Földbirtokosok, iparvállalatok és nagykereskedők figyelmébe. Előnyös külföldi összekötéseim alapján módomban áll váltóhiteleket, jelzálog, valamint törlesztéses kölcsönöket rövid idő alatt folyósítani.

Tőkepénzesek figyelmébe!

Magánpénzeket kihelyezésre elfogadok, rövidebb és hosszabb időtartamra, előnyös kamattételek mellett.

Faraktáramban

legmodernebb gépekkel felszerelt

famegmunkáló telepet

teljesítek, ahol mindennemű épületfa és deszkaanyagokat meggyantok és hajó padlókat készítek.

*

Faragott fa, fűrészelt fa, gömbrud, lécs, deszka, prima asztalos áru, zsin-dely, szállítókáró és fedélcserép. legjutányosabban beszereltek

Mező Armin

fatelepen, Wesselényi-tér 6. (Berta malom mellett)

MICHELIN PREU

Gyári lerakat.

Autó felszerelések legolcsóbban

NAGY JOZSEF

VI. kerület Andrassy-ut 34. szám

Készíték a legújabb divat szerint

öltönyöket

450.000 kor. Ugyiszintén feöltöke és télikabátokat a legjutányosabban Szabó István uri szabó, Darabos-u. 17. Bent az udvarban.

Legolcsóbb Legtiszább Legtakarékosabb

egyenletes fűtés csak gázgyári

kokszzsal

érhető el.

Ne vegyen drága külföldi árut, tegyen próbarendelést a

gázgyárban

1 mázsa ára 75.000 korona — Házhöz szállítás 4.000 korona és a forgalmi adó. — 100 mázsnál felül nagy árendedmény.

Kedvezőfizetési feltételek

TELEFON SZAM: 74.

Szappanfőző

Zsirosszóda

legerősebb minőségben nagyon olcsón kapható

STERN

festéküzletben Piac ucca 10. Bikával szemben.

Házassági hirdetés

Egyik közeli, szolnokmegyei községben vagyok református tanító, 25 éves, magas növésű. Sem időm, sem kedvem tánciskolák és más mulatságok útján szerezni ösmeretéseket! Megnősülnék! Nálam a hozomány nem fontos! Igényeim: 18 évesnél nem fiatalabb, 22 évesnél nem idősebb, föltétlenül iskolázott, háziasszonyként nevelt, intelligens, kedves, finom lelkű és föltétlenül szép urileány, de nem divatmajom és föltétlenül református vallású legyen!

Szükséges bútorai, kelengyéi legyenek!
 Nevemben és megbízásomból tárgyal megbízott a

NAGY LAJOS iroda,
 kit egyidejűleg értesíttem és megbíztam házassági ügyem elintézésével, lebonyolításával.

Lakást keresők

Atadó rögtön beköltözhető egy szobás lakás a **Cegléd uccában** konyha, fűkamara és közös padlásthasználat. — Villany, víz. Letépesi díja **8 millió korona**.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a **NAGY LAJOS** irodájában Veres ucca 9.

Kik akarnak földet venni? Csoda alkalmi vétel!

Hallgassák meg, hogy — hirtelen közbejött okok miatt — mit kapnak 150 millió koronáért!

Szép szabályos egytagban fekvő 28 magyarhold, sima alföldet. Rajta teljesen új 2 épület. Az építkezések most lettek befejezve. Mindkét épület cseréptetővel van fedve. Két szoba, konyha, istálló, sertésóli, baromlióli, kút, vizű kút. Rengeteg és értékes akác a birtok körül! Az ideai termés volt — kimutathatólag 55 mázsa rozs, 54 mázsa tengeri, rengeteg dinnye, krumpli és egyéb konyhakerti dolgok!

Az ingallannal együtt megy 96 kereszt rozs szalmája, 60 mázsa anyaszéna, 80 szekér trágya és 12 kat. hold őszi rozsvetés! Rögtön átvehető és beköltözhető!

A birtok Vértesszőlős, a Liget dűlőben fekszik, a vasúti állomásához nem egészen egy órány gyalogsétányira! A Nagy Móríc-féle uradalomból lett parcellázva. Tulajdonosa Nagy Miklós ur. — Szomszédja a Derzsi-féle uradalom és vele szemben a Rosner-birtok!

Ilyen vételt sem igen csinálhatnak egyhamar!

Nagyon természetes, hogy ezen birtok eladása felett is a **NAGY LAJOS** Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő le a foglaló is!

IRODA: VERES-UCCA 9.

Felölös szerkesztő: **Pálffy József**. Nyomatott a Tiszántúli Hírlap r. t. könyv- és lapkiadó-vállalat nyomdájában.

Lakás csere.

Öt szoba, fürdőszoba, nagy parkirozott udvar, 800 négyzetméter gazdasági udvar, istálló, cselédlakás és 6000 négyzetméter gyümölcsös és szántóföldből álló **KAROLY FERENC JÓZSEF-UT 58.** sz. alatti lakásomat elcserélném **PIAC UCCA** vagy ebből ágazó mellék utcában levő 5 szoba, fürdőszoba, előszoba, konyhából álló modern lakással. Értekezni lehet telefon útján is. Telefon sz. 505.

Ruhafestésben

vegytisztításban és mosásban

utólérhetetlen

Értékesebb ruhákat fel-
 lősséggel vállal

BIRÓ AranyBika
 mozi bejárati.

Neházvevők! Itt a családi ház!

Még pedig a Szent Anna uccán részben! Fogadjanak szót rögtön nézzék meg! Lakó nincs! 15 nap alatt át lesz adva az egész ház beköltözhetőre.

Timárok Timárendély is van a házzal! Gazdálkodók részére is igen alkalmas A Szent Anna ucca végén

Teleki ucca 32. — Homokkert ucca 32. sz. **KÉT UCCARA NYILÓ HAZ!**

A 16 laképület a Homokkert uccal fronton van, a Teleki uccai fronton a melléképületek és műhelyhelyiségek vannak!

A főépület modern, maras földszintes Ebben van két sz p nagy szoba, előszoba felszerelt fürdőszoba, belső angol-klozetel. Melléke yiségek a szuterénben, Rengeteg melléképület! Óriási horospince, villany, víz mindenütt. Rakidrak Meg kell ezt a házat tekinteni. még pedig azonnal, csak úgy láthatja az érdeklődő, hogy mi minden van ott. Mi mindent kaphat neveléséges potomáért. **230 millió koronáért. Es ami a földolog egyedül takhat.**

Nagyon természetes, hogy ezen ház eladása felett is a negyedezárad óta fennálló

Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a vételi foglaló is!

Biztos nyeresemény

az amit meg akarit, ha az

Apolló divatruházban

szerzi be ruházati szükségleteit.

Női felöltők és leány kabátok

a legszebb kivitelben olcsó árért kaphatók.

Egy vég vászon vagy sifon	391.000 K.
Három méter velour kabátra	475.000 „
Három méter Crep de chine	450.000 „
Három m. férfi v. női ruhaszövet	390.000 „

Férfi és női fehérművek, kötött kabátok, harisnyák minden színben.

Megbízható egyéneknek részletfizetési kedvezmény!

Részletfizetésre új és használt kerékpárokat

hitelképes egyének vásárolhatnak heti és havi törlesztésre

Szabó műszerésznel, Magos-u. 25.

Pénze után

a legnagyobb kamatot

fizeti ma a negyedszázad óta fennálló

NAGY LAJOS Aru- és Ingatlanforgalmi Vállalat

Központi iroda: Veres-u. 9.

Pénzügytel minden nap! Kamat havonként előre fizetve! Legkisebb összeg melyet fölvesz: 1 millió kor.

A Nagy Lajos iroda tekiösmertes eljárásról, megbízhatóságáról földvilágosítást nyújthatnak a következő ügyfelei, akiknek már volt köcsönük elhelyezve a Nagy Lajos Aru és ingatlanforgalmi vállalatnál

Bálint András csendőr th., Baumann Luiza Szent Anna ucca 11., Beóthy Bálint főbirtokos Szent Anna ucca 58., Bernáth Ferencné Rhédey Ida Méliusz tér 5., Biró Etelka Csapóker Kiszaludy ucca 34., Burai Mihály gazdálkodó Faragó ucca 20., Cserdy József gazd. intéző Nyiracsád, szmadia Lajos postaaltiszt, özv. Csontos Lászlóné Homokkert, Bujdosó ucca 7., Csordás István Bercsényi ucca 81., Döröci András Fűvészker ucca 3., Dávid Gerely máv. vizsg. ló főkapuz, dr. Eörsögh László államrendőrségi fogalmazó, Erdy János földbirtokos Mikepércs, Rózsás ucca 297., G. Ily Ferenc kir. tanfelügyelő, Hajdu László csendőr th., Iga György Egyetem klinikák, Imre Sándor Varga ucca 17., Józsay Antal ny. vármegyei tisztviselő Hu yadi ucca 8. Juhász Józsefne Fűri Gabriella Kossuth ucca 49., Kasik Mihály Görögállás, Kelemen István csendőr f. törzs rmeister, Lengváry László Magos ucca 21., Léway András csendőr th., Lukács György csendőrth., Mészáros Sándor Bercsényi ucca 81., özv. Nagy György né Aisójózsza, Nagy József Homokert, Bujdosó ucca 6., Nagy Józsefne Mörice ucca „ Nagy Lajos szijgyártó Árpád tér 46., Némethy Mihályne L-rántffy ucca 40., Nyerecz Ferenc Aisójózsza, Péter Ferenc Mester ucca 41., Polácsék Sándor Vándeg ucca 27., Pusztay József törvényszéki tisztviselő, Rácz János Kerekes telep, Géza ucca 16., Rácz Mihályne Libakert, Viola u. 4., Rácsay Lajos Emerich telep, Arnold ucca 4., Rieger Antalné Vendég ucca 27., özv. Schmidt Béláré Kómalom u. 10., Soltész Balázs Csapóker, Zrínyi ucca 43., Simon József máv. pa yaör, Somogyi János y. máv. állomásfőnök Csapóker, Janosi ucca 70., Szabó István rendőr főtörzsrmeister, Sz. kely Erzsike kétmalom ucca 10., Szemere József máv. foka aut., Szelestev Sándor tanító Simonffy ucca 7., Szerencsi Ferenc Mesz na ucca 13., Szilágyi Pál Kut u ca 38., Südes Mihály Mesz na ucca 16., Tóth Ferenc Homokkert, Oláh aroly ucca 51., Varga Lajos Tócsóker, Margit ucca 16., özv. Vass Lászlóné Szent Anna u. 36., Weszelowszky Gábor őrnagy-lelkész, Vizelyi Gábor főgim. tanár, Zsigmond Istvánné csendőr záradás neje

Olvassa lapunkat!

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy a Piszántúli Hírlap kiadóhivatalában, vagy a Csáthy Ferenc r. t. (Piac utca 8.), vagy a Hegedűs és Sándor r. t. (Piac-utca 34.), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vasfaggyúval szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal.

AJÁNLAT

Ablakok minden nagyságban kaphatók Blattner Kálmán ablakgyárában Szív-u. 14. 8-a

Tűzifa és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi tűzifa behozatalinál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.

Reggeli abonoma, tejszínhabos kávé 5000 korona. Galambos-cukrászda, Kossuth-utca 11. 4a

Tégla — cser és vasas — elismert jó minőségű, jutányos áron kapható. Hortobágy Téglagyár rt.-nál, — Szentanna-u. 11. 9a.

Csapó u. 67. Bálint József asztalos. I. rendű saját készítésű butorokat tart raktáron. 603

Tartozik önnek valaki? Kintlevőségét, követelését átveszi, megvásárolja a Nagy Lajos Aru és Ingatlanforgalmi Vállalat Veres ucca 9. Irodái órák csak délelőtt. 12-a

Saját termései bor és édes must nagyban és kicsinyben kapható Rákóczi ucca 12. Culli Mihálynál. 662

Német nyelvre elismert kitűnő módszerrel oktat, fordítást, levelezést garancia mellett vállal hivatásos tanerő. Piac-u. 34., III. 12. sz. 747

Lábáról bármilyen fájdalmas tyukszemét 3 nap alatt felelősség mellett eltávolítom. Budai Ezsaiás-utca 12., Szabóné. 749

Tátralomnici villámban teljes el látás 5-szöri étkezéssel 45 k. es-ért adok. Cornides Sándor. F301

Német nyelvtanítás. Felnőttek részére esti tanfolyamok. Piac-u. 34., III. 12. 745

40.000 koronáért szállít házhoz darabos borsodi szent Bartha szén telepe, Ispóty-u. 3b. Telefon: 7-85. 757

Nagy ládák nagyobb mennyiségben, pamuthulladék autó, motor és motorgépek tisztítására, paplankészítésre alkalmas bolyhozó vatta állandóan kapható. Első Debreceni Textilárugyárban. Külsővásár-tér 17. szám. 706

Márványlajos nagy mosdószekrény tűkörrrel eladó. Faragó-u. 3.

Száraz tölgyfa vágva és öles állapotban vagon-tételben is beszerezhető Bartha fatelepén, Ispóty-u. 3b. Telefon: 7-85. 758

Kölesön adok bekebelezésre. Értekezhetni ügyvéddel, dr Varga ügyvéd, Csapó-u. 17. 717

Elfogadok szemetet, kődarabot, slagot, Varga-kert, Déli-sor 9. Mezőgazdasági Gépgyár mellett. H308

Fülöp nővérek női divattermében ruhák, ruhák saját ruhájukon dolgozva, elsőrendű oktatásban részesülnek. Bentlakó elhelyezést nyervehet. Péterfia-u. 14. 650

Állások elnyerése iránti kérelmeket, ajánlkozásokat, stb. megírja a Nagy Lajos-iroda gépiró, másoló, sokszorosító osztálya. Veres-u. 9. — Csak a délelőtti órákban.

Reggeli takarítást és itthoni mosást vállalok. Simonffy-u. 29. sz. 751

LAKÁS, ÜZLET

2 szoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló uri lakás Nagytemplom közvetlen közelében átadó. Értekezhetni Fűvészkert-u. 14. földszint. 686

Kiadó lakás. Két szoba, konyha, speiz, fűkamara, pince, baromfiudvar, disznóól, veteményes gyümölcsöskert. — Vargakert, Déli-sor 23. szám. H270

Butorozott szoba kiadó Bika bérház, I. emelet 6. sz. Hirdetési iroda mellett. 670

Nagyobb műhely helyiség kiadó. Cim a kiadóban.

Jömeneteli fűszerkereskedés más vállalat miatt átadó. Cim a Tiszántúli Hírlapnál. 640

Olcson eladó egy jókarban levő 8-as M. állami cséplő Roby-kazánal, teljesen felszerelve. Id. Körösnagy János, Ujfehértó. 13a.

Forgalmas helyen egy üzlethelyiség kiadó. Czegléd-u. 4. 704

Egy szoba, konyha, speiz kiadó. Cim: Veres-u. 23. Érdeklődni Kiss-nél, délután 3-tól. F354

Egy kétágvas butorozott szoba kiadó. — Toilett-tükör eladó. Szív-u. 6. szám, kisudvar. 605

Különbejáratu két utcai butorozott szoba november 1-ére kiadó, — esetleg butor nélkül is. Varga-u. 18. szám. H327

Butorozott szoba kiadó. Péterfia-utca 47., megtekinthető délután 3-5-ig. H298

Egy 6 méteref szoba, konyha magányos családnak lelépésért átadó. Bujdosó-u. 24. 672

Három szobás kerti lakást lelépéssel keresek. Piac-u. 46., trafik. 685

Utcai butorozott szoba két urnak kiadó. Teleki-u. 69. 688

Egy butorozott szoba, előszobával — esetleg konyhával kiadó. Csapó-u. 94. 700

Kiadó a Macson háromszobás lakás gyümölcsösessel. Értekezés Hatvan-utca 4b. H302

Nagy butorozott szoba 2-3 egyén részére kiadó. Szappanos-u. 16. sz. 705

Forgalmas cipész-üzlet mellékhelyiséggel, berendezéssel átadó — 3 millióért. Cim a kiadóban. 663

Tűzifa széntelepnek vagy ipari telepnek alkalmas. Salétrom-u. 20. sz. alatti telek nagy kökerítéssel közvetlen vasuti sínpár mellett eladó vagy kiadó. Dr Miklós, Hunyadi-utca 10. H304

Kiadó két szobás lakás, Tégláskert, Balogh Mihály-utca 8., vagy eladó. 703

Kiadó azonnal három szobás urilakás lelépés nélkül, butorral is, fizetőképességű családnak. Cim a kiadóban. 709

Különbejáratu butorozott utcai szoba kiadó. Honvéd-u. 9. K. I. 722

Butorozott szoba azonnalra kiadó — József kir. hg.-u 13., utolsó ajtó. 731

Kiadó egy szoba gyermektelek házaspárnak, napi dologért. Hunyadi-u. 15. 731

Külön bejáratu butorozott szoba kiadó. Árpád-tér 20. sz. 720

Kiadó két szoba, konyha, Homokkert, Kis áron-u. 6. 694

Szép butorozott szoba 1-2 szolid uri egyéneknek kiadó. Darabos-u. 7. 744

Butorozott szoba azonnal kiadó. Veres-u. 21. 732

Nyolc méteres göré, négy lóra istálló kiadó. Teleky-u. 56. F351

Üzlethelyiséget bérelnék illatszertárnak forgalmas helyen háztulajdonostól. Ügynököt díjazok. „Üzlethelyiség” címen a kiadóba. F324

Butorozott szép nagy különbejáratu utcai szoba 1-2 ur vagy csaláky-u. 56. F345

lád nélküli házaspárnak kiadó. Cim a kiadóban. F326

Szoba, konyha, új modern, utcai butorozva kiadó. Cim a kiadóban. F362

Egy millió koronát adok kölcsön kamat nélkül, aki nekem egy szobás lakást ad, magános özvegy. — Apafi-u. 55. F338

Egy szoba, félkonyhás lakásom elcserelem 3 millióval nagy szoba, konyha, speizzal, lakást veszek. — Eötvös-u. 51. szám. F345

Különbejáratu butorozott szoba, elsejére kiadó. Salétrom-u. 22. sz. F340

Nagyállomás mellett két szoba, konyha, pince, jószágtartással kiadó. Cim a kiadóban. F369

Kiadó különbejáratu butorozott szoba két jobb fiatalembernek. — Eötvös-u. 59. F331

Üzlethelyiséget Piac-utcán átvennék. Ajánlatokat „Gyári lerakat” jelígre a Független Újsághoz. F330

Utcai két szoba, konyha, speiz és fűkamara, villanyvilágítással, butorral vagy anélkül átadó. Homokkert, Gróf Tisza István-u. 4. sz. F366

Butorozott szoba hallgatóknak — vagy garzonnak központban kiadó. Hüvelyes-u. 6. H318

Szerényen butorozott utcai szoba gázhasználatú kiadó gyermektelek házaspárnak, villanyvilágítással november 1-ére. — Homokkert, Gróf Tisza István-u. 4. F368

Butorozott szoba kiadó, ugyanott kvártély is kapható, ellátással. Maróthy György-u. 3., fsz. 727

Varga-utca 32. sz. alatt 1-2 személy részére, esetleg reggeli és ebéd kosztal kiadó. Értekezni Péterfia-utca 42. I. emelet. H310

ÁLLAST KAP

Mindenes főző két tagu családnak, Miklós-utca 6. sz. felvétetik. — F323

Gépirónót, ki gépirásban és könyvelésben jártas, mielőbbi belépésre felvesszünk. Irásbeli ajánlatot kérünk Hungária, Hunyadi-utca 11. F347

Ügyes kiszolgálósegéd azonnal felvétetik Deutsch Albert és fia cégnél. F348

Középszkolát végzett fiu uriszabóságához felvétetik. Cim a kiadóban. F336

Tanuló felvétetik Adorján és Mandel fűszer- és gyarmataruanyag kereskedő cégnél. Piac-utca 83. sz. F344

Szakácsnőt keresek november 15-re, Péterfia 16. 756

Intelligens urileány házikísáron szonynak, házvezetőnőnek vagy gyermek mellé elmenne. Cim a kiadóban. F361

Kifutó fiu felvétetik. Péterfia 76. gyógyszerár. F367

Ügyes bejáróleány, ki főzni tud keresetlik. Cim a kiadóban. F337

Megbízható ügyes szobaleány november 1-re felvétetik. Jelentkezés d. u. 4-5-ig. Hatvan-utca 1. Püs pöki aptota II. em., 25. ajtó. F358

Takaréküzlethelyek leggyorsabbtől legdiszesebbig készen kaphatók. Ugyanott tlakatostanulónak fiu felvétetik. Kandia-u. 15. 755

Intézői állást keres fiatal, nyugalmazott katonatiszt hat éves gyakorlattal. Cim a kiadóban. H264

Iparművészi ridikülököt, tárcákat monogrammal jutányosan készítek, Arany János-u. 20. keresztépület, Koncz. F276

Látszerésztanulónak 4 középiskolát végzett fiut felveszek. Fischer, Piac-u. 21. F290

Fűszerszakmában jól bevezetett vidéki utazót keresek, Friedmann Simon, Széchenyi-u. 6. F291

Főző és két kézilány, kik tömegfőzésben jártasak, továbbá téstagyúró felvétetik, Farkas, tápint gondnok. Kollégium. 681

Ügyes leányt gyerek mellé felvesszünk. Jelentkezni Szemklinikai Közkórház. H319

Béresgazda vagy kulesári állást keresek jó bizonyítvánnyal újévre. Cim Kovács Imre, Ebes 15. H297

Tanyást, nagybocsaladut vámospécsi gazdaságba felveszek. — Simonyi-ut 25. H300

Kabátvarrónők és kézilányok azonnal beléphetnek. Gelbmanné, női divattermébe. Hatvan-utca 18. 687

Bejáró főző két tagu családnak azonnal felvétetik, vikszelni kell. Varga-utca 1. 725

Egy önállóan dolgozni tudó, óvadász képes fiatal embert hentesüzletbe kimérőnek keresek. Szabó, Csillag 76. 693

Főző mindenest kerestetik; elsejére három tagu családnak. Piac-utca 44., ajtó 4. 742

Szülelzeti klinikára nov. 1-re kézi lányok felvétetnek. 699

Gyakorlott vincellér felvétetik, Harsányinál, József kir. herceg-utca 50. 711

Egy megbízható fiu kifutónak felvétetik. Honvéd-utca 38. 752

Tisztesseges, rendes fiatal szakácsnő gyermektelen házaspárnak felvétetik. Péterfia 29., keresztépületben. 710

Bejárónő, megbízható gyermekszertető kerestetik kiscsaládnak. Kálvin-tér 2., második lépcső, I. em. 716

Könyvelni tudó gép- és gyorsírást értő férfi vagy nő felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 719

Közeli musztára jóra való szakácsnő kerestetik, ki a baromfinevelést szereti és érti. Bővebbet: Telefon 302. 716

Szabósegéd jó nagymunkás, esetleg erős kézimunkás felvétetik. — Róth, Bika-bérház. 726

Kiszolgálóleány fiatal, jó megjelenésű felvétetik az Arany Bika-kádfürdőbe. 721

Bejárónő megbízható, gyermekszertető kerestetik kiscsaládnak, Kálvin-tér 2., második lépcső I. emelet. H324

Cipésztanulót felveszek, Gulácsi Zöldfa-utca 10. F342

Egy palissander ebédlő és világos háló, jégszekrény és más háztartási cikkek eladó, a Közraktárban.

Nyugalmozott tisztviselő középiskolai végzettséggel, magas kaucióval, pénztárnoki, bármely irodai, raktárnoki, pénzbeszedői állást keres. Megkeresés „Állandó” jelígre „Debrecen” kiadóhivatalába küldendő. 677

Mindenes házvezetőnőt keresek, jelentkezni délután lehet. Csonka-utca 14. 652

Szakképzett motorkezelő soffóri állást keres, jelenleg is motorgépszi állásban van. Szíves megkereséseket a lap kiadóba kérek. F352

Gazdálkodók figyelmébe!

Jó minőségű juhász bundát raktáron tart — megrendelést jutányosan készít. —

Szép kivitelű férfi és női bekecsek 1 500.000 koronától feljebb kapható és megrendelhető.

Barbó szőlőnél, Nyil ucca 21.

ALLÁST KERES

Okleveles szülész, vizsgázott vöröskeresztes ápolónő kórházba, vagy privát beteghez ajánlkozik. Cím: Késes-utca 20. Kiss Ferencné.
Középkorú intelligens asszony házvezetőnőnek ajánlkozik magános urhoz 1-ére. Cím: Késes-utca 20., Kiss Ferencné. F365
Gyors- és gépirónő nagy gyakorlattal állást keres. Megkereséseket „Csak jobb iroda” jelíggel a Függetlenhez kérek. F350
Irodai munkálatokat értő izr. fia talember üzletben állást keres. Cím a kiadóban. F327
Tiszteletes dáda uriházhoz ajánlkozik jó bizonyítvánnyal, Salétrom utca 22. F339
Egy kereskedelmi végzett urileány irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban. F359

KERESLET

Gép- és gyorsirónő, könyvelésben jártas, fél- vagy egésznapos állást keres. Telefon négykilencvenhét. 674
Fürdőkadat kályhával, használat, jókarban levőt keresek. Cím a kiadóban. F302
Magános nő házmesterei állást keres vagy lakásért, kosztért kisebb családnak megy. Cím a kiadóban. H303
Rövidszőrű vizsla elveszett. Értéstitést kérek, Miklóos-u. 15. alá. H313
Veszek mákot, mandulát, diót, akácmezt és rózsaburgonyát. — Katz, Széchenyi-u. 57. H320
Összesukható vaságyat sodronybetéttel keresek. — „Féregmentes” jelíggel Hajdúföldhöz. H305
Társat keresek férfiszabósághoz, üzlet van. Cím a kiadóban. F357
Házmesterséget vállalna fiatal, kisesaládú vidéki közműves. Szíves felhívásokat kér „Fehér” jelíggel a Debreczen kiadóhivatalába. 724
Gazdász azonnal társat keres teljes ellátással koszt is kapható. Péterfia-u. 80., villanyos megálló. 761
Bérlésre vagy megvételre keresek 8-as gözcséplő garnitúrát. Cím Debreczen kiadóban. 582
Házmesterlakás, — gyermektelen házmester kap egy szobás lakást. József kir. hg.-u. 25. 679

Összesukható fémel csontot legmagasabb napi árban veszek. Használható cserélek hulladékot nagyobb tételt elszállítok.
FISCHER ANDOR
 Raktár Szoboszló-ut 24. szám.
 Lakás Szent Anna-u. 48. Telefon 859.

ELADÁS

Eladó ház, Két utcai fronttal. Vendég-u. 37. és Csap-u. 38. sz. Erdőkölödni Székely-u. 20. C
Vaslemezek kaphatók Kovács Gyula vasüzletében, Bika szálloda mellett. 556
Dobermann, idomított kiállításra díjat nyert, olesón eladó. Teleki-u. 86. 624
Makói hagyma eladó nagyban. — 1400 K kilogrammonként, kiesiben 1600 K. Csapó uca 25. Török Ferencné. 683
Ház gazdálkodónak való szép helyen fekvő, minden mellékkeliségekkel kisebb elcsereplő, vagy eladom. Simonffy-u. 57. 676
Eladó a Sámsoni-útfélen 2 hold prima fekete homokföld a 4. kilométernél és egy Schunda cimbalom értekezhetni Hadházi-ut 16. (fairoda.) H293
Cserépkályha jó fűtő teljesen ép, keveset használt eladó. Rákóczi u. 8 H289

Eladó ebédlőszekrény, divány, sezlón, fehér ágy, éjjeli szekrény, Schwartz Bethlen-u. 25. F305
Kitűnő gázkályha csövel együtt eladó, Széchenyi-u. 56. gyógytár. — F303

Egy 5 HP benzínmotor eladó. Fekvő rendszerű. Tóczóskert, Acél utca 9. 647

Egy féderes kézi kocs eladó. — Honvéd-utca 34. szám. 735

Gyermekvaságy, tornyoskonyha, fél búkkafaháló darabonként is eladó. Csillag-utca 26. szám, 1. ajtó. 746.

Gyermekkosci, függőlámpa, zenélőóra, konyhamérleg eladó. Bőszörményi-ut 24. 690

Eladó Miklós-utca 36. ház. Beköltözhető lakás. 701

Timár-utca 29. sz. ház eladó, értekezhetni ugyanott. 702

Komplett háló, cimbalom, cukrászkályha eladó. Csapó-utca 59. — Nagynénál. 746.

A Homok-utca 77. számú ház betáblázott terhekkel, jutányosan eladó, beköltözéssel. 691

Eladó Homok-utca 105. sz. ház, beköltözhető két szobás lakással. 692

Sima bőrvarrógép olesón eladó. Malomköz 5. sz. 695

Keményfa hálósodrony, teljesen újak, eladó. Balassa, Kut utca 1. sz. F353

Kitűnő szántó és egy hold szőlő eladó. Értekezhetni Katz-telep 20-ik szám alatt. Ugyanott egy motoros cséplő garnitúra olesón és sürgősen eladó. H321

Két jó állapotban levő fotel és egy nagy 3-4 méteres szőnyeg jutányosan eladó. Károly Ferenc József ut 17-a. 685

Eladó egy új férfiöltöny: Péterfia 42. I. emelet. H311

Eladó férfi télikabát, közép-hosszú — Péterfia 13. kapu alatt. H307

Sziementhal, 4 éves tenyészbika, új bárányszőrű bunda, használt gépszij cséplőgépek eladók. Cím a kiadóban. H316

Eladó ház, Csapó utcai villamos megállónál, több lakással, utányos áron; használt deszka- és faanyag. Értekezhetni: Meszera 12. H317

Diófa háló elköltözés miatt eladó. Kálvin-tér 4. szám, I. em., délelőtt 9-12-ig, délután 2-fél 5-ig. H301

Eladó gazdasági felszerelések, — ugymint: vetőgép 16 soros, egészen új, konkolyozó rosta, 7-es ekék, újak, répvágó kézihajításra, szőrőrosta, egy és két lovas féderes kocs, ökrös és lovas szekerek, ígás hámozó, borona és henger. Megtekinthetők: Király utca 9. H399

Zsaket, kifogástalan divatmellény, olesón eladó. Dégenfeld-tér 8. szobá-műhely, udvarban átjáró. 696

Férfi télikabát és egy öltöny ruha eladó. Hadházi utca 18. 743

Eladó 4 méteres jászol, szecska-vágó, szekerek, ajtó, hámfá. Andrassy ut 101. 697

Eladó 8-as magánjáró cséplő garnitúra, esetleg külön-külön is. Szi-tásné, Báthory Gábor utca 3340, Hajduböszörmény. 733

Szép szalonbutor eladó, Darabos utca 7. 713

Ötszobás ház, beköltözhető, teljesen jó, rövid zongora, három előszobaablak tokkal, eladó. Cím: Tiszántúli Hírlap. 712

Eladó 5 hold homoki föld. Ára: 35 millió korona. Hunyadi 15. 707

Eladó ház, beköltözhető lakással: Olajút 36. sz. Értekezhetni a helyszínen. 723

Eladó egy látható irásu Rex írógép. Megtekinthető: Lámpagyár, Piac utca 85. 718

Nagybőgő, olasz mestermű, több száz évesnél, eladó. Csapó 72. cipész üzlet. 729

Cimbalom, Mogyoróssy gyártmány, eladó. Rákóczi utca 4. I. em. 730

Nád, 16 méter épületről, eladó. — Apafi utca 125. Értekezni lehet: János u. 3. Csapó-kert. 736

Ó tengeri, 6 mázsa, esetleg kevesebbet is adok és jó házi zsir eladó. Teleki utca 18. 738

Berakásos komót, régi üvegszekrény (vitrin) eladó. Maróthy utca 3. H325

Eladó német gyártmányu, elsőrendű pianino, Burgundia 16. 731

Eladó Simonyi uton 1600 négyszögöl területű házastelek. Az ingatlanon van télen-nyáron lakható, öt szobából álló modern épület, fürdőszoba, pince, különálló cselédház, konyha, kamara. Nemes park, szőlő és gyümölcsös. 731

Erdősoron 1800 négyszögöl területű házastelek, 5 szobából álló modern lakással, fürdőszobával, borospince, díszkert, vízvezetékekkel ellátott zöldszékeskert, 1000 négyszögöl szőlő. A lakás mindkét ingatlanon átadatik. Értekezhetni: dr. Rásó Sándor ügyvédnél, Batthyány utca 8. H326

Eladó 10 HP Mózser petrolummotor, hozzá MÁV 920 mm 5 éves cséplő felszereléssel. Papp, Kigyó u. 40. szám. H322

Eladó cserépkályha, Darabos utca 28. szám. H323

Eladó 42 colos daráló malom és egy köles-hántó. Haduböszörmény, Bethlen utca 718. H312

Kassza, márványlappal, eladó. — Cím a kiadóban. 748

Vályogtégla, 2000 darab, eladó. — Szalkay utca 5. F355

Négy üléses zárt kocs eladó. Sámson utca 6. Árpád-tér. F363

Eladó új ház, azonnal beköltözhető 2 szoba, konyha, 450 négyszögöl telekkel. Bajnok utca 2. Értekezhetni: Hatvan utca 64. F360

1300 lakosu, nagy környékkel bíró nagyüzemben 25 éves üzleti ház, — férfiruha, csizma, vas- és vegyeskeskedéssel, korlátlan italmérséssel — biztos ekzisztencia — áruaktárral, vagy a nélkül, más vállalkozás mellett eladó. Cím a kiadóban. F335

Két jó karban levő szekrény olesón áron eladó. Homokkert utca 121. sz. F348

Használt férfi és női téli, férfi átmeneti kabát és férfi ruhák eladók. Bethlen utca 19. F333

Vidra szílekin, kiváló szép, eladó. Bethlen utca 19. F334

Eladó Wolaffka-telep, Wolaffka-telep 3. számú ház. Téglaépületek; ől van mindennek. Ára 25 millió. F345

Használt ágyak, asztalok, szekrények, valamint edények eladók. Petőfi-tér 7. F325

Eladó ágy féder madracal, éjjeli szekrény, kézzel hajtott mangorló, csinos konyha-kredenc. Kőcsey 21. Lépeső 1. F328

Kályha, Meidinger, folyton égő, — nagyobb helyiség befűtésére — eladó. Telefon 10-62. F329

Gázkályha eladó, Adorján és Mandel cégnél. Piac utca 83. F343

Kézikosci és kocsikerekek olesón eladók. Csokonai utca 38. F332

Eladó nagyobb mennyiségű réti széna és roz-szalma, a Gorove-uradalomban, Monostorpályi, Bihar-megye. H309

Kályha, szén és fafűtésre eladó. — Konez, Kálvin-tér 5. H314

Két darab Meteor-kályha eladó. — Megtekinthető: Petőfi-tér 7. sz. alatt. F341

Motorkerékpár, 6-7 HP, olesón eladó. Vigkezdvi Mihály utca 10. 760

Olesón eladó használt cement-cserép, hármas löször-madrac és dió. — Eröss Lajos utca 13. H306

500 liter új bor, Kut utca 21. alatt, olesón eladó. 759

Eladó: több rendbeli férfiruhák, felöltő és prémmel bélelt, hosszú téli kabát. Paacsirta u. 54. jobbra, utcai lakásban. 764

Eladó új, masszív asztali spór. — Hid utca 6. Berényi. 764

Eladó ház: Vén-kert, Domokos Lajos utca 3. 762

Borbély-üzlet kiadó, esetleg eladó. Cím a kiadóban. 762

Szörmeraktárunk leapasztása miatt

október 23-tól 30-ig

szörme hetet tartunk. — Seiyem szőrű angol kecke

boa 245 ezer korona.

Scal elektrik

szörmebunda

2.900 ezer kor.

Rózsa-áruház

Alföldi palota

VEGYES

Kaptafát és sámfát legolesóbban készíték Pástj uca 1. szám. 664
Kiadó 15 katasztrális hold fekete föld gazdasági épületekkel. Értekezni Kossuth uca 9. házmesternél. H295

Butorozott szoba teljes ellátással vagy anélkül kiadó. Boldogfalva-utca 11. 737

Leszállított fürdő-árak: 6000 korona kádfürdő személyenként, Belvárosi fürdőben, Pásti utca 8. Első-rangu tyukszemvágás. 581

Külföldi, egyedülálló vagyok; 40 év körüli uri ember ismeretséget keresem. Ajánlatokat „Kellemes testék” alatt a Függetlenhez kérem. F356

Nősülne 27 éves hivatalnok, festőművész. Hozomány megkívántatik. Cím a Debreczen kiadójában. 753

Benősülne üzletbe, gazdaságba, 40 éves, jó megjelenésű, intelligens, keresztény kereskedő. Teljes című levelet „Komoly szándék” jelíggel Hajdúföldhöz. H315

Bubifrizurás özvegynek: Nem lehettem szerdán a főposta előtt. Kérem, írjon „Hubay” jelíggel a Debreczenbe. 741

Intelligens leány, vagy özvegy ismeretséget keresem, komoly célból. „Fiatalság” jelíggel levelet a Debreczenbe kérek. 740

Pénzét

legmagasabb kamatozással elhelyezhető

dr. BALAZS JENO bankházánál
 Piac-utca 80. Telefon 143.

Lakással rendelkező magános nő, állandó támogató barátságát keresem. Leveletet „500.000” jelíggel a Debreczen kiadóhivatalába. 739

Kvartélyos felvétetik elsejére. Veres utca 30. 715

Butorozott utcai szoba kiadó. Hid-utca 6. Nagyalomás hídnál. 763

Butorozott szoba intelligens egyén részére kiadó. Cserpes-u. 16. hátul az udvarban. F292